

**AKCIONI PLAN SPROVOĐENJA STRATEGIJE RAZVOJA
STRUČNOG OBRAZOVANJA U CRNOJ GORI (2015-2020)
ZA 2018. I 2019. GODINU**

sa Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za 2016. i 2017. godinu

Prijedlog

Decembar 2017. godine

1. UVOD	3
2. AKCIONI PLAN ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE RAZVOJA STRUČNOG OBRAZOVANJA (2018-2019)	5
3. IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA SPROVOĐENJA STRATEGIJE RAZVOJA STRUČNOG OBRAZOVANJA (2015-2020) ZA 2016. I 2017. GODINU	30

1. UVOD

Vlada Crne Gore je na sjednici, održanoj 28. decembra 2015. godine usvojila Akcioni plan sprovođenja Strategije razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori (2016-2017). Zaključkom Vlade, broj 08-3123 od 21. januara 2016. godine, utvrđena je obaveza Ministarstva prosvjete da za IV kvartal 2017. godine pripremi Akcioni plan sprovođenja Strategije razvoja stručnog obrazovanja za 2018. i 2019. godinu, čiji sastavni dio treba da bude i pregled realizovanih aktivnosti u 2016. i 2017. godini.¹

Vizija stručnog obrazovanja, utvrđena Strategijom razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori do 2020. godine je da je stručno obrazovanje usklađeno sa potrebama tržišta rada, da omogućava cjeloživotno učenje i mobilnost, lični i profesionalni razvoj mladim i odraslim, sa ojačanom ulogom nastavnika, uspostavljenim sistemom osiguranja kvaliteta, u kojem su kvalifikacije bazirane na ishodima učenja, uključeno u regionalne inicijative i programe cjeloživotnog učenja EU.

Imajući u vidu socio-ekonomsko okruženje u kojem se ostvaruje stručno obrazovanje u Crnoj Gori, ostvarenost ciljeva, definisanih u Strategiji razvoja stručnog obrazovanja u prethodnom periodu i realizovanih mjera i aktivnosti iz odgovarajućih akcionih planova, zajedničke ciljeve koji su dati Briž kominikeu, Riga zaključcima i Strateškim okvirom za saradnju u obrazovanju „Obrazovanje i osposobljavanje 2020”, prioritetne oblasti u stručnom obrazovanju za period 2015-2020. godina su:

- Kvalitetno i efikasno stručno obrazovanje, relevantno za tržište rada;
- Jednake mogućnosti sticanja kvalifikacija u stručnom obrazovanju radi zapošljivosti i socijalne inkluzije; i
- Cjeloživotno učenje i mobilnost.

1.1. Kvalitetno i efikasno stručno obrazovanje, relevantno za tržište rada

U okviru ove prioritetne oblasti postavljeni su ciljevi: Izgraditi fleksibilan sistem stručnog obrazovanja, usklađen sa potrebama pojedinca i društva, baziran na ishodima učenja i Osigurati relevantnost stručnog obrazovanja za tržište rada. Da bi se ovi ciljevi ostvarili, potrebno je razvijati kvalifikacije u skladu sa principima Nacionalnog okvira kvalifikacija, unapređivati postojeće alate za istraživanje tržišta rada i pripremati fleksibilne obrazovne programe, bazirane na ishodima učenja.

1.2. Jednake mogućnosti sticanja kvalifikacija u stručnom obrazovanju radi zapošljivosti i socijalne inkluzije

Strateški cilj u ovoj prioritetnoj oblasti je - obezbijediti različitim ciljnim grupama dostupnost inicijalnog i kontinuiranog stručnog obrazovanja. Stručno obrazovanje treba da bude dostupno za sve kategorije korisnika (mlade, odrasle), za sve tipove kvalifikacija, na načine koji su za njih prihvatljivi i odgovarajući. Taj princip se odnosi i na planiranje

¹ U ovom dokumentu svi oblici kvalifikacija i zanimanja u muškom rodu podrazumijevaju i oblike ženskog roda.

obrazovne punude za sticanje kvalifikacija koje omogućavaju zapošljivost. Posebno je značajan stalni pristup informacijama učenicima iz oblasti obrazovanja, zapošljavanja i potreba tržišta rada.

1.3. Cjeloživotno učenje i mobilnost

U okviru ove prioritetne oblasti definisani su ciljevi koji se odnose na povećanje učešća građana u programima cjeloživotnog učenja radi veće zapošljivosti i socijalne uključenosti pojedinaca. Uspostavljanje Nacionalnog okvira kvalifikacija je instrument koji treba da utiče na sprovođenje obrazovnih politika na način da se gradi sistem pripreme obrazovnih programa temeljenih na jasnim ishodima učenja. I poslodavcima i onima koji uče biće jasnije koja se znanja i kompetencije zahtijevaju za određenu kvalifikaciju. Da bi se cjeloživotno učenje i mobilnost učinili realnim potrebno je, pored ostalog, dalje razvijati Nacionalni okvir kvalifikacija, omogućiti različite puteve učenja, stvoriti uslove za priznavanje neformalnog i informalnog učenja i obezbjeđivati transparentnost procesa i priznavanje ishoda učenja, promovisati i podržavati obrazovanje odraslih. Potrebno je i upisnu politiku usaglasiti sa potrebama tržišta rada.

2. AKCIONI PLAN ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE RAZVOJA STRUČNOG OBRAZOVANJA (2018-2019)

Prioritetna oblast: Kvalitetno i efikasno stručno obrazovanje, relevantno za tržište rada²

Cilj: Izgraditi fleksibilan sistem stručnog obrazovanja, usklađen sa potrebama pojedinca i društva, baziran na ishodima učenja

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti /partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
Razvoj kvalifikacija u skladu sa principima Nacionalnog okvira kvalifikacija	Analiza postojećih kvalifikacija (nivoi II-V) i utvrđivanje potreba za njihovim osavremenjavanjem i/ili razvojem novih	- Utvrđene potreba za osavremenjavanjem i/ili razvojem novih kvalifikacija	CSO / sektorske komisije, Savjet za kvalifikacije poslodavci	III kvartal	III kvartal
	Analiza i po potrebi izmjena postojećih metodologija za razvoj standarda zanimanja, standarda kvalifikacija, programa obrazovanja i ispitnih kataloga	- Urađena analiza i izmijenjena metodološka dokumenta, u skladu sa analizom	MP, CSO/ZZŠ, ICCG, škole, Nacionalni savjet za obrazovanje, Savjet za kvalifikacije	II kvartal	II kvartal
	Priprema plana i dinamike razvoja kvalifikacija po sektorima	- Usaglašen plan i dinamika, imajući u vidu programe čija primjena počinje 2019/2020. i 2020/2021. godine	MP, CSO	III kvartal	III kvartal

² Napomena: Mjere i aktivnosti predviđene Akcionim planom će sprovoditi Ministarstvo prosvjete, Centar za stručno obrazovanje, Ispitni centar i Zavod za školstvo i u njihovim budžetima planirana su sredstva za realizaciju aktivnosti. Dakle, za 2018. godinu sredstva za realizaciju aktivnosti obezbijedena su kroz godišnji, redovni Budžet. Dodatna sredstva za realizaciju aktivnosti, datih u Akcionom planu sprovođenja Strategije za 2018. godinu nijesu potrebna. Prijedlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2019. godinu planiraće se sredstva za realizaciju aktivnosti.

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti /partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
	Izrada programa osposobljavanja za članove radnih grupa koji učestvuju u procesu pripreme standarda zanimanja, standarda kvalifikacija i ispitnih kataloga	- Programi osposobljavanja akreditovani od strane nadležnog tijela	CSO/ Nacionalni savjet za obrazovanje	II kvartal	
	Osposobljavanje članova radnih grupa koji učestvuju u procesu pripreme standarda zanimanja, standarda kvalifikacija i ispitnih kataloga	- Realizovana obuka članova radnih grupa za izradu standarda zanimanja, standarda kvalifikacija i ispitnih kataloga	CSO/ škole	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Priprema standarda zanimanja za kvalifikacije različitih nivoa i tipova, u skladu sa utvrđenom dinamikom	- Pripremljeno najmanje 30 standarda zanimanja u 2018. godini - Pripremljeno najmanje 30 standarda zanimanja u 2019. godini -	CSO/škole, poslodavci, PKCG, UPCG/Savjet za kvalifikacije	III - IV kvartal	III - IV kvartal
	Usvajanje standarda zanimanja	- Standardi zanimanja usvojeni na nadležnom savjetu		IV kvartal	IV kvartal
	Priprema standarda kvalifikacija za kvalifikacije različitih nivoa i tipova, u skladu sa utvrđenom dinamikom	- Pripremljeni standardi kvalifikacije na osnovu usvojenih standarda zanimanja	CSO/škole, poslodavci, PKCG, UPCG	IV kvartal i dalje	IV kvartal i dalje

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti /partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
	Usvajanje standarda kvalifikacija	- Standardi kvalifikacija usvojeni na nadležnom savjetu	Savjet za kvalifikacije	I kvartal	I kvartal

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti /partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
Izrada fleksibilnih obrazovnih programa, baziranih na ishodima učenja	Analiza i, po potrebi, unapređenje metodoloških dokumenata i uputstava za izradu obrazovnih programa	- Metodološki dokumenti revidirani, u skladu sa rezultatima analize	CSO/MP, škole, Nacionalni savjet za obrazovanje	III kvartal	III kvartal
	Izrada programa osposobljavanja za članove radnih grupa koji učestvuju u procesu pripreme obrazovnih programa	- Program osposobljavanja akreditovan od strane nadležnog tijela	CSO/ Nacionalni savjet za obrazovanje	III kvartal	III kvartal
	Osposobljavanje za članove radnih grupa koji učestvuju u procesu pripreme obrazovnih programa	- Realizovana obuka članova radnih grupa za izradu obrazovnih programa	CSO	IV kvartal i dalje	IV kvartal i dalje
	Priprema modularizovanih obrazovnih programa za niže, srednje i više stručno obrazovanje, u skladu sa utvrđenom dinamikom za školsku 2018/2019. i 2019/2020.	- Pripremljeno 15 obrazovnih programa različitog nivoa obrazovanja za školsku 2018/2019. - Pripremljeno najmanje 15 obrazovnih programa različitog nivoa obrazovanja za školsku 2019/2020.	CSO/škole, poslodavci, PKCG, UPCG, ustanove visokog obrazovanja	I - II kvartal	I - II kvartal
	Usvajanje obrazovnih programa na Nacionalnom	- Obrazovni programi usvojeni na Nacionalnom savjetu za	Nacionalni savjet za obrazovanje	I - II kvartal	I - II kvartal

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti /partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
	savjetu za obrazovanje	obrazovanje			
	Priprema preporuka za nastavnike za nastavu koja omogućava učenicima sticanja ključnih kompetencija kroz obrazovne programe	- Pripremljene preporuke u skladu sa kojim će se sprovoditi obuke nastavnika	CSO, ZZŠ, škole	III kvartal	
	Obuka nastavnika za nastavu koja omogućava učenicima sticanja ključnih kompetencija	- Broj organizovanih obuka - Broj nastavnika koji su završili obuku	CSO, ZZŠ, škole	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Obuka nastavnika za realizaciju modularizovanih obrazovnih programa (ishodi učenja, planiranje nastave, ocjenjivanje i dr)	- Broj škola za koje su organizovane obuke - Broj nastavnika koji su završili obuku po školama i obrazovnim programima	CSO, škole	III kvartal	III kvartal
	Kontinuirano praćenje realizacije i stručna pomoć školama za realizaciju obrazovnih programa od strane nadležne ustanove	- Broj organizovanih posjeta školama sa ciljem praćenja realizacije programa - Broj škola kod kojih je praćena realizacija programa	CSO / škole	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Organizacija radnih sastanaka, susreta ili seminara radi razmjene iskustava u realizaciji obrazovnih programa, predstavljanje primjera dobre prakse	- Održan najmanje jedan radni sastanak nastavnika u toku godine po oblastima radi razmjene iskustava u realizaciji programa	CSO / škole	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Utvrđivanje plana pripreme udžbenika i nastavnih	- Definisan plan pripreme udžbenika i nastavnih materijala	ZUNS/CSO, MP	I kvartal	

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti /partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
	materijala u stručnom obrazovanju, u skladu sa prioritetima u izradi obrazovnih programa	u stručnom obrazovanju			
	Izrada udžbenika za programe stručnog obrazovanja, u skladu sa planom	- Broj objavljenih udžbenika	ZUNS	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Identifikovanje nedostajuće opreme i nastavnih sredstava, potrebnih za realizaciju obrazovnih programa	- Urađen spisak nedostajuće opreme po programima - Utvrđeni prioriteti za opremanje škola	Škole / CSO, MP	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Opremanje škola u skladu sa prioritetima i raspoloživim sredstvima	- Opremljene škole u skladu sa prioritetima i raspoloživim sredstvima	Škole, lokalne samouprave, NVO, udruženja poslodavaca, sredstva EU fondova/MP	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost

Cilj: Osigurati relevantnost stručnog obrazovanja za tržište rada

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti /partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
	Nastavak rada na unapređenju Metodologije obezbjeđivanja i unapređivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama stručnog	- Unaprijeđeni metodološki dokumenti interne i eksterne evaluacije u skladu sa EQAVET - Metodološki dokumenti usvojeni od strane nadležnog	CSO, ZZŠ, škole/ Nacionalni savjet za obrazovanje	I - II kvartal	

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti /partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
Uspostavljanje sistema osiguranja kvaliteta u stručnom obrazovanju na nacionalnom nivou i nivou škola, u skladu sa EQAVET	obrazovanja i obrazovanja odraslih u skladu sa EQAVET	savjeta			
	Formiranje Nacionalnog koordinacionog tijela za kvalitet i priprema programa rada	- Formirano Koordinaciono tijelo - Utvrđen programa rada	MP / CSO, ZZŠ, ICCG, škole, udruženja poslodavaca	III kvartal	
	Monitoring aktivnosti, planiranih programom Nacionalnog koordinacionog tijela za kvalitet	- Izvještaji o sprovođenju aktivnosti obezbjeđenja kvaliteta na ulasku u sistem, u toku i na završetku obrazovanja	MP/CSO, ZZŠ, škole	IV kvartal	Kontinuirana aktivnost
	Kontinuirano eksterno vrednovanje rada ustanova od strane eksternih nadzornih tijela	- Sproveden postupak eksternog utvrđivanja kvaliteta rada u 20 škola i kod 10 organizatora obrazovanja odraslih na godišnjem nivou - Urađeni izvještaji CSO-a i ZZŠ o kvalitetu rada ustanova	CSO, ZZŠ, škole	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Utvrđivanje kvaliteta realizacije praktičnog obrazovanje kod poslodavaca	- Izvršen uvid u kvalitet realizacije praktičnog obrazovanja kod poslodavca kroz najmanje jedan obilazak u toku školske godine - Pripremljeni izvještaji sa preporukama za unapređenje	CSO/škole, PKCG, UPCG, Koordinaciono tijelo za praćenje praktičnog obrazovanja	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti /partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
	Uvođenje kontinuiranog i razvojno-analitičkog sagledavanja napredovanja učenika	- Urađene analize na nivou škole o postignućima učenika, izostancima i vaspitnim mjerama na pojedinim klasifikacionim periodima i kraju nastavne godine	Škole/ CSO, MP	III kvartal	III kvartal
	Kontinuirano sprovođenje procedura samoevaluacije u školama	- Sprovedene procedure samoevaluacije u školama koje realizuju programe stručnog obrazovanja - Izvještaji dostavljeni CSO - Izvještaji škola objavljeni na sajtu škole	Škole/CSO	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Praćenje sprovođenja preporuka za poboljšanje vaspitno-obrazovnog procesa u skladu sa rezultatima eksternog vrednovanja i rezultata samoevaluacije	- Broj škola kod kojih je praćana realizacija preporuka - Pripremljeni izvještaji o aktivnostima škola na realizaciji preporuka	CSO/škole	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Omogućavanje otvorenog pristupa rezultatima vrednovanja	- Izvještaji o eksternom utvrđivanju kvaliteta vaspitno-obrazovnog rada objavljeni na sajtu CSO	CSO/ZZŠ	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Usaglašavanje nadležnosti institucija, odgovornih za osiguranja kvaliteta i unapređenje saradnje među njima	- Usaglašene nadležnosti CSO i ZZŠ i date preporuke za promjenu propisa	MP/ CSO, ZZŠ	I kvartal	

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti /partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
	Analiza izostajanja i osipanja učenika	- Urađene analize na nivou škola i države	CSO/ ZZŠ, škole, MP	III kvartal	III kvartal
	Izrada instrumenata za praćenje učenika radi sprečavanja ranog napuštanja obrazovanja	- Urađeni instrumenti sa planom aktivnosti	CSO/ ZZŠ, škole,MP	III - IV kvartal	
	Sprovođenje aktivnosti sa učenicima na prevenciji napuštanja obrazovanja prije sticanja kvalifikacije	- Sprovedene aktivnosti sa učenicima na prevenciji napuštanja obrazovanja	Škole/ CSO, ZZŠ,		Kontinuirana aktivnost
	Sprovođenje dopunske i dodatne nastave u svim školama i svim obrazovnim programima	- Izvještaji stručnih aktiva o realizovanoj dopunskoj i dodatnoj nastavi - Broj učenika po školama koji pohađaju dopunsku i dodatnu nastavu	Škole	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Izrada Metodologije za evaluaciju obrazovnih programa	- Pripremljena Metodologija - Metodologija usvojena na Nacionalnom savjetu	CSO/ZZŠ, škole, Nacionalni savjet za obrazovanje	III - IV kvartal	
	Evaluacija obrazovnih programa, u skladu sa utvrđenim planovima	- Izvršena evaluacija najmanje pet obrazovnih programa na godišnjem nivou	CSO/ ZZŠ, škole		Kontinuirana aktivnost
	Unapređenje propisa i procedura za realizaciju ispita na završetku pojedinih nivoa obrazovanja	- Usaglašeni i donešeni pravilnici	MP/ CSO, ZZŠ, ICCG, škole	II kvartal	
	Analiza rezultata ispita na završetku obrazovnih programa u četvorogodišnjem trajanju	- Urađena analiza sa preporukama za unapređenje	ICCG/ CSO, ZZŠ, škole	III kvartal	III kvartal

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti /partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
	Praćenje kvaliteta eksternog stručnog ispita	- Izvještaji škola - Izvještaji Državne komisije za maturu	MP, ICCG, CSO, ZZŠ	II-IV kvartal	II-IV kvartal
	Analiza rezultata ispita na završetku obrazovnih programa u trogodišnjem trajanju i obrazovnih programa višeg stručnog obrazovanja	- Urađena analiza sa preporukama za unapređenje	CSO/škole	III kvartal	III kvartal

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti /partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
Donošenje odluka na osnovu relevantnih podataka i informacija o realizovanim aktivnostima u inicijalnom i kontinuiranom stručnom obrazovanju	Uspostavljanje sistema praćenja (tracerstudy) lica nakon završetka obrazovnog programa	- Pripremljen upitnik - Urađena baza kontakt podataka učenika po školama - Formiranje baze sa podacima o karijeri učenika koji su završili obrazovanje	MP/škole, CSO	I kvartal	
	Analiza rezultata praćenja učenika nakon završetka obrazovanja i priprema preporuke	- Urađena analiza - Pripremljene preporuke za upisnu politiku	MP/CSO, škole	II kvartal i dalje	Kontinuirana aktivnost
	Podsticanje učenika da nastave komunikaciju sa školom i nakon završetka škole	- Urađen plan komunikacije - Formirana baza podataka o destinaciji učenika	Škole	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti / partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
Učenje na radnom mjestu, uz rad	Organizovanje, po sektorima, stručnih rasprava radi sagledavanja stanja i otvorenih pitanja u organizaciji i realizaciji obrazovanja uključujući i praktično obrazovanje kod poslodavca	- Organizovanje najmanje četiri stručne rasprave, okrugla stola, sastanaka i sl. predstavnika obrazovanja i poslodavaca - Broj realizovanih mjera na unapređenju saradnje škola i poslodavaca	CSO/PKCG, UPCG, škole	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Razvijanje kriterijuma i procedura verifikovanja poslodavaca kod kojih se realizujeovati praktično obrazovanje	- Razvijeni kriterijumi i smjernice za verifikovanje poslodavaca kod kojih se realizuje praktično obrazovanje	PKCG, UPCG, CSO/ MP, škole	I kvartal	
	Formiranje baze podataka/evidencija poslodavaca kod kojih učenici obavljaju praktičnu nastavu	- Formirana baza podataka za školsku 2019/2020. godinu - Formirana baza podataka za školsku 2020/2021. godinu	CSO, Škole	II kvartal	I-II kvartal
	Formiranje baze podataka poslodavaca koji ispunjavaju uslove za realizaciju praktičnog obrazovanja	- Formirana baza podataka za školsku 2017/2018. godinu	CSO/ PKCG, UPCG, škole	II kvartal	I-II kvartal
	Izrada programa obuke za organizatore praktičnog obrazovanja i instruktore praktičnog obrazovanja	- Urađen program obuke za organizatore u skladu sa smjernicama - Urađen program obuke za instruktore	CSO, MP, škole	I kvartal	
	Obuka organizatora praktičnog obrazovanja	- Organizovan najmanje jedan seminar za organizatore praktičnog obrazovanja u svim školama po školskim godinama	CSO, škole	II kvartal i dalje	Kontinuirana aktivnost

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti / partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
	Obuka instruktora praktičnog obrazovanja	- Organizovan najmanje jedan seminar za instruktore praktičnog obrazovanja po školskim godinama	CSO, škole / PKCG, UPCG	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti /partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
Unapređenje profesionalnog razvoja nastavnika u stručnom obrazovanju		-			
	Analiza potreba nastavnika za stručnim usavršavanjem	- Sprovedeno istraživanje i na osnovu obrađenih rezultata - Urađena analiza potreba nastavnika za stručnim usavršavanjem	CSO, škole	I kvartal	
	Izrada plana obuke nastavnika shodno dobijenim rezultatima na osnovu sprovedenog istraživanja i urađene analize	- Pripremljen plan obuke - Realizacija obuka nastavnika stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave, u skladu sa planom - Broj nastavnika koji učestvuju u KPR-u - Broj realizovanih obuka, u skladu sa planom	CSO/škole	II - IV kvartal	Kontinuirana aktivnost
	Unapređenje modela kontinuiranog profesionalnog razvoja nastavnika u stručnom obrazovanju	- Unapređen model kontinuiranog profesionalnog razvoja nastavnika u stručnom obrazovanju	CSO, ZZŠ, MP	I-II kvartal	
	Unapređenje kriterijuma za	- Unapređeni kriterijumi za	MP, CSO, ZZŠ,		II kvartal

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti /partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
	akreditaciju programa usavršavanja nastavnika	akreditaciju programa usavršavanja nastavnika	škole/ Nacionalni savjet za obrazovanje		
	Definisanje oblasti stručnog usavršavanja nastavnika	- Definisanje oblasti stručnog usavršavanja nastavnika u sklopu odgovarajućeg pravilnika	CSO, MP		II kvartal
	Dopuna kataloga programa stručnog usavršavanja nastavnika nedostajućim programima	- Dopunjen katalog nedostajućim programima na prijedlog CSO	CSO	I-II kvartal	
	Priprema kataloga programa stručnog usavršavanja nastavnika	- Pripremljen katalog programa stručnog usavršavanja nastavnika - Pripremljen plana aktivnosti usavršavanja nastavnika u stručnom obrazovanju	CSO		III kvartal
	Organizovanje dana posvećenih profesionalnom razvoju nastavnika na nivou škola, u skladu sa godišnjim planom KPR-a	- Organizovan dan na nivou škole, najmanje jednom u toku godine	Škole	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Sprovođenje kontinuirane obuke stručnih saradnika	- Broj organizovanih seminara za stručne saradnike - Broj stručnih saradnika koji su prisustvovali seminarima	CSO, ZZŠ/ škole	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Obuka nastavnika praktične nastave u školama	- Organizovana obuka za nastavnike praktične nastave u najmanje jednom sektoru	CSO, škole	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Definisanje koncepta obuke nastavnika stručnih škola kod poslodavaca, uključujući	- Pripremljene smjernice za realizaciju obuke nastavnika kod poslodavca, uz definisane	CSO, škole, PKCG, UPGG	I kvartal	

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti /partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
	finansijske i druge aspekte obuke nastavnika kod poslodavaca	mehanizme monitoringa i evaluacije realizacije obuke - Identifikovane potrebe svakog pojedinačnog nastavnika prije otpočinjanja usavršavanja - Izbor preduzeće koje može da ponudi nastavniku mogućnost sticanja relevantnog iskustva i vještina - Organizovanje i realizovanje obuke nastavnika kod poslodavca			
	Priprema programa obuke nastavnika kod poslodavaca	- Pripremljen program obuke nastavnika kod poslodavaca	CSO, MP/PKCG, UPCG, škole	I kvartal	
	Promovisanje saradnje škola i poslodavaca za stvaranje uslova za obuku nastavnika i saradnika u preduzećima	- Broj nastavnika koji su pohađali obuku u preduzeću - Broj poslodavaca koji su uključeni u obuku	Škole	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Obuka nastavnika za korišćenje EU fondova za prekograničnu saradnju u oblasti stručnog obrazovanja, sa ciljem jačanja veće mobilnosti nastavnika, saradnika i drugih profesionalaca u stručnom obrazovanju	- Obučeni nastavnici za pisanje projekata za sredstva EU fondova	MP, CSO/škole,	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti /partneri/	Rok	
				2018. godina	2019. godina
Unapređenje kompetencija rukovodnog kadra u školama	Utvrđivanje potreba za obukom rukovodnog kadra u školama	- Pripremljena anketa za utvrđivanje potreba - Sprovedena anketa - Obradena anketa - Urađen plan obuke direktora za školsku 2018/2019. i 2019/2020. godinu	CSO, ZZŠ, škole, Unija direktora / MP	I kvartal	
	Priprema i akreditovanje programa	- Akreditivan program na Nacionalnom savjetu za obrazovanje	Nacionalni savjet za obrazovanje	II kvartal	
	Organizacija obuka za rukovodni kadar od strane nadležnih institucija	- Realizovani moduli obuke direktora u skladu sa utvrđenim planom	CSO, ZZŠ, škole/MP	III - IV kvartal	I - IV kvartal
	Razmjena primjera dobre prakse (okrugli stolovi, radionice i dr) rukovodnog kadra u školama	- Održano najmanje dva okrugla stola, stručne rasprave ili radionice na godišnjem nivou	MP, CSO, Unija direktora	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti/partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
Stvaranje uslova za podjelu odgovornosti u upravljanju i finansiranju stručnog obrazovanja	Promovisanje učešća socijalnih partnera u definisanju politika i planiranju, realizaciji, praćenju i vrednovanju stručnog obrazovanja	- Organizovani okrugli stolovi, radionice i dr. uz učešće odbora udružena poslodavaca i sektorskih komisija - Broj zajedničkih okruglih stolova, radionica i drugih aktivnosti	PKCG, UPGC/MP, CSO, škole, ZZZCG	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti/partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
	Formiranje fonda za dodjelu stipendija učenicima od strane poslodavaca i njihovih udruženja za deficitarne kvalifikacije	- Formiran fond - Broj dodijeljenih stipendija	PKCG, UPCG/MP	II kvartal	II kvartal
	Ažuriranje portala www.obrazovanjeiprivreda.me za razmjenu informacija između poslodavaca i škola	- Ažuriran portal za razmjenu informacija između poslodavaca i škola za više sektora	CSO/ PKCG, UPCG, škole, poslodavci	I kvartal	
	Razmjena informacija između poslodavaca i škola preko portala www.obrazovanjeiprivreda.me	- Broj poslodavaca koji dostavljaju informacije za portal - Broj poslodavaca koji koriste informacije portala - Broj škola koje koriste informacije portala	CSO/poslodavci, škole	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Unošenje podataka u MEIS portal www.meisportal.edu.me/ praktična nastava od strane organizatora praktičnog obrazovanja o praktičnom obrazovanju kod poslodavca	- Podaci o poslodavcima i učenicima o praktičnom obrazovanju se unose i redovno ažuriraju	MP, škole	III kvartal	III kvartal
	Analiza podataka o realizaciji praktičnog obrazovanja kod poslodavca	- Urađena analiza o obimu praktične nastave koji se realizuje kod poslodavca, o poslodavcima i dr., na osnovu podataka iz baze	MP, CSO	IV kvartal	IV kvartal
	Podsticanje lokalne zajednice za uključivanje u finansiranje stručnog obrazovanja	- Lokalna zajednica uključena u finansiranje stručnog obrazovanja (opremanje kabineta, laboratorija, radionica, finansiranje troškova obezbjeđenja sanitarnitarnih	Škole, lokalna zajednica	II-III kvartal	II-III kvartal

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti/partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
		knjižica i dr.)			
	Obezbjedenje stimulansa za učenike i podrške porodicama da učenici ostanu u stručnom obrazovanju	- Obezbijeden prevoz za učenike - Dodijeljeni besplatni udžbenici	Lokalne zajednice/ škole	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Obezbjedenje stimulansa za preduzeća, uključena u praktično obrazovanje na radnom mjestu	- Obezbijedene naknade iz Budžeta za učenike prvog i drugog razreda u dualnom obrazovanju - Obezbijedene stimulansa za preduzeća koja obrazuju učenike III razreda od strane udruženja poslodavaca	MP/udruženja poslodavaca	III kvartal	III kvartal

Prioritetna oblast - Jednake mogućnosti sticanja kvalifikacija u stručnom obrazovanju radi zapošljivosti i socijalne inkluzije

Cilj: Obezbijediti različitim ciljnim grupama dostupnost inicijalnog i kontinuiranog obrazovanja

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti/partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
Omogućavanje pristupa osposobljavanju i sticanju kvalifikacijama za različite ciljne	Analiza nadležnosti institucija i tijela u postupku provjere neformalnog i informalnog učenja	- Urađena analiza - U skladu sa rezultatima analize, unapređenje procedura priznavanja neformalnog i informalnog učenja - Izmijenjeni pravilnici	MP, CSO, ICCG, ZZZCG, MRSS, organizatori obrazovanja	I - II kvartal	

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti/partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
grupe	Promovisanje stručnog obrazovanja, orijentisanog prema potrebama tržišta rada i pojedinca	- Broj promotivnih aktivnosti partnera kod različitih ciljnih grupa	CSO/ škole, PKCG, UPCG, ZZZCG (CIPS), NVO	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Poboljšanje obrazovne ponude za odrasle za sticanje stručnih kvalifikacija ili drugih kvalifikacija	- Urađeno najmanje deset programa obrazovanja na godišnjem nivou za različite ciljne grupe - Programi usvojeni od strane nadležnog savjeta	CSO/škole, organizatori obrazovanja odraslih	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Priprema i usvajanje ispitnih kataloga, u skladu sa utvrđenom dinamikom	- Urađeno najmanje deset ispitnih kataloga na godišnjem nivou za različite ciljne grupe - Ispitni katalozi usvojeni od strane nadležnog savjeta	CSO/Nacionalni savjet za obrazovanje	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Poboljšanje obrazovne ponude za odrasle za sticanje ključnih vještina	- Urađeni programi obrazovanja za različite oblasti	CSO/ZZŠ, škole, organizatori obrazovanja odraslih, NVO	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Unapređenje procedura za prilagođavanje obrazovnih programa obrazovanju odraslih	- Unaprijeđeno uputstvo za prilagođavanje obrazovnih programa obrazovanju odraslih usvojeno na nacionalnom savjetu za obrazovanje	CSO/MP	I kvartal	
	Podsticanje širenja mreže organizatora obrazovanja odraslih	- Povećan broj licenciranih organizatora obrazovanja za najmanje 10% na godišnjem nivou	MP, CSO, škole, PKCG, UPCG, NVO	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Razvijanje procedura i metodologije za priznavanje	- Donešeni propisi koji uređuju procedure priznavanja	MP, CSO, škole	I - II kvartal	

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti/partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
	stručnih kvalifikacija u nastavku obrazovanja	neformalnog i informalnog učenja u nastavku obrazovanja			
	Razvijanje procedura i metodologije za priznavanje (vrednovanje) inostranih sertifikata o stručnim kvalifikacijama (sertifikata)	- Donešeni propisi koji uređuju procedure priznavanja vrednovanje) inostranih sertifikata o stručnim kvalifikacijama (inostranih sertifikata)	MP, CSO, organizatori obrazovanja odraslih	I - II kvartal	
	Osposobljavanje ispitivača za kvalifikacije za koje su donešeni ispitni katalozi	- Broj osposobljenih ispitivača i broj komisija - Broj kvalifikacija za koje je moguće organizovati provjeru	ICCG	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti/partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
Prilagođavanje obrazovnih programa i priprema obrazovne ponude licima sa posebnim obrazovnim potrebama	Obuka nastavnika za pripremu individualnog tranzicionog plana	- Obučeni nastavnici za pripremu individualnog tranzicionog plana	MP/Resursni centri, škole	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Kontinuirano osposobljavanje nastavnika za rad u nastavi sa licima sa posebnim obrazovnim potrebama na svim nivoima obrazovanja	- Osposobljeni nastavnici za rad u nastavi sa licima sa posebnim obrazovnim potrebama na svim nivoima obrazovanja - Obučeni timovi najmanje 10 stručnih i mješovitih škola na godišnjem nivou	MP, CSO, ZZŠ, resursni centri, škole, NVO	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti/partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
	Izrada programa podrške na nivou škole za lica sa posebnim obrazovnim potrebama	- Urađen program podrške na nivou škole - Izrada individualnog tranzicionog plana u svim školama - Broj pripremljenih individualnih razvojnih obrazovnih programa	Resursni centri, škole / MP	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Identifikovanje potreba i nabavka nastavnih sredstava za izvođenje obrazovnih programa u skladu sa individualnim potrebama djece	- Pripremljene specifikacije opreme po resursnim centrima/školama za pojedine obrazovne programe - Utvrđeni prioriteti u obezbjeđivanju opreme - Obezbijeđena finansijska sredstva	Resursni centri, škole/MP	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Utvrđivanje liste obrazovnih programa za učenike sa posebnim obrazovnim potrebama koji će se raditi kao prioritetni, s obzirom na upis učenika	- Utvrđene oblasti koje su odgovarajuće za učenike sa posebnim obrazovnim potrebama, imajući u vidu njihove mogućnosti - Utvrđena lista obrazovnih programa koje je potrebno pripremiti	MP, CSO, škole, resursni centri	I - II kvartal	
	Prilagođavanje postojećih ili izrada novih modularizovanih obrazovnih programa različitog nivoa za učenike sa posebnim obrazovnim potrebama, u skladu sa prioritetima	- Urađeni novi modularizovani obrazovni programi koji omogućavaju postupnost u sticanju ili prilagođeni postojeći modularizovani obrazovni programi za učenike sa posebnim obrazovnim potrebama	CSO, škole, resursni centri	III - IV kvartal	I - II kvartal

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti/partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
		- Programi usvojeni na Nacionalnom savjetu, najmanje osam modularizovanih obrazovnih programa do početka školske 2019/2020. godine			
	Obezbjedivanje olakšica (oslobađanje od plaćanja i sl.) za ranjive grupe u sticanja kvalifikacija nivoa ili stručnih kvalifikacija	- Broj lica kojima su omogućene materijalne olakšice u postupku sticanja kvalifikacija	MP, škole	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Realizacija usluga profesionalnog informisanja i savjetovanja za mlade i odrasle sa posebnim obrazovnim potrebama	- Broj organizovanih usluga profesionalnog informisanja i savjetovanja mladih i odraslih sa posebnim obrazovnim potrebama	ZZZCG (CIPS), MP, CSO, ZZŠ, škole	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Unapređenje profesionalnih kompetencija nastavnika i stručnih saradnika za rad sa darovitim učenicima	- Organizovane obuke za nastavnike i stručne saradnike za rad sa darovitim učenicima	MP, CSO, ZZŠ, škole	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Obogaćivanje programa redovne nastave i vannastavnih aktivnosti ciljevima i aktivnostima radi podsticanja darovitih učenika	- Urađene preporuke za obogaćivanje programa redovne nastave i vannastavnih aktivnosti za darovite učenike	Škole, CSO, ZZŠ	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Podrška i takmičenja, projekti, sajmovi i drugi vidovi organizovanih aktivnosti za darovite učenike	- Broj organizovanih takmičenja u znanju - Broj učenika koji su učestvovali na takmičenju	MP, CSO, ZZŠ, škole	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost

Prioritetna oblast - Cjeloživotno učenje i mobilnost

Cilj: Povećati učešće građana u programima cjeloživotnog učenja

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti/partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
Promovisanje Nacionalnog okvira kvalifikacija	Promovisanje Nacionalnog okvira kvalifikacija i njegovog značaja za cjeloživotno učenje	- Broj promotivnih aktivnosti za različite ciljne grupe: mlade i odrasle, zaposlene i nezaposlene	MP, CSO, ZZŠ, ZZZCG, PKCG, UPCG, škole, visokoškolske ustanove, organizatori obrazovanja odraslih	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Informisanje i savjetovanje pojedinaca iz različitih ciljnih grupa o mogućnosti sticanja kvalifikacija različitih tipova i nivoa	- Poboljšana informisanost različitih ciljnih grupa o kvalifikacija	MP, CSO, ZZŠ, ZZZCG, PKCG, UPCG, škole, organizatori obrazovanja odraslih	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Stvaranje jedinstvene baze podataka o učešću građana u programima cjeloživotnog učenja	- Formirana baza podataka o učešću građana u programima cjeloživotnog učenja - Analiza podataka o broju lica koji učestvuju u aktivnostima cjeloživotnog učenja	CSO/Erasmus + (Epale)	I - IV kvartal	Kontinuirana aktivnost

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti/partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
Povećanje	Promovisanje stručnog obrazovanja kao prvog izbora	- Osmišljene promotivne aktivnosti stručnog obrazovanja	CSO, škole,	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti/partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
privlačnosti i dostupnosti stručnog obrazovanja	učenika	koji nudi osnov za zapošljivost i nastavak obrazovanja, za lični i profesionalni razvoj - Realizovane različite promotivne aktivnosti - Broj i tip realizovanih promotivnih aktivnosti	ZZZCG(CIPS), NVO, PKCG, UPCG		
	Priprema plana slobodnih aktivnosti na nivou škole i u saradnji više škola	- Pripremljen plan slobodnih aktivnosti	Škole, CSO, NVO	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost
	Sprovedenje aktivnosti sa učenicima na prevenciji napuštanja obrazovanja prije sticanja kvalifikacije	- Pripremljeno i sprovedeno istraživanje o izostancima, vaspitnim mjerama, razlozima napuštanja obrazovanja po razredima i programima - Pripremljene preporuke o mjerama prevencije, intervencije i kompenzacije - Sprovedene preporučene mjere	MP, CSO, ZZŠ, škole	II kvartal	II kvartal
	Organizovanje aktivnosti za podsticanje preduzetništva, inovativnosti i kreativnosti kroz proces nastave ili vannastavne aktivnosti	- Organizovano najmanje pet promotivnih aktivnosti na godišnjem nivou kojima se podstiče preduzetništvo, inovativnost i kreativnost - Organizovano najmanje pet susreta poslodavaca i učenika stručnih škola na godišnjem nivou po školi radi promovisanja uspješnih preduzetničkih ideja i preduzetnika	Škole, CSO, MP, PKCG, UPCG, NVO	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti/partn eri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
		- Organizovani sajmovi stručnog obrazovanja - Organizovani sajmovi preduzeća za vježbu - Sprovedene aktivnosti u okviru klubova i centara za preduzetništvo			
	Unapređenje mehanizama profesionalnog informisanja i savjetovanja u stručnom obrazovanju	- Omogućavanje kvalitetnih informacija učenicima u osnovnom obrazovanju i njihovim roditeljima o tendencijama na tržištu rada i sadržaju pojedinih programa - Osposobljavanje nastavnika i saradnika za sprovođenje aktivnosti karijernog vođenja - Sprovođenje aktivnosti profesionalnog informisanja i savjetovanja u stručnim školama - Broj učenika koji su uključeni u programe sticanja vještina vođenja karijere	CSO, ZZŠ, osnovne i stručne škole, ZZZCG (CIPS), NVO	Kontinuirana aktivnost	Kontinuirana aktivnost

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti /partn eri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
Usaglašavanje upisne politike potrebama tržišta	Donošenje odgovarajućeg pravilnika o upisu učenika u prvi razred stručne škole	- Testiran bodovni limit za upis učenika u obrazovne profile u četvorogodišnjem trajanju	MP, CSO, škole	Januar 2018. godine	

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti /partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
rada i strateškim opredjeljenjima razvoja Crne Gore		- Donešen pravilnik o upisu učenika u prvi razred stručne škole			
	Ostvarivanje saradnje između nadležnog ministarstva, udruženja poslodavaca, institucija obrazovanja i lokalne samouprave u cilju sagledavanja potreba za kadrovima	- Usaglašeni stavovi partnera na nivou lokalne zajednice o upisnoj politici - Utvrđene potrebe za kvalifikacijama i obrazovnim programima po školama u skladu sa strateškim planovima lokalnog i regionalnog razvoja	MP, CSO, ZZŠ, škole, lokalne zajednice, MRSS, ZZZCG, PKCG, UPCG	Januar - februar 2018. godine	Januar - februar 2019. godine
	Usaglašavanje plana upisa učenika u prvi razred između škola na nivou lokalne zajednice	- Usaglašen prijedlog plana upisa između škola koje su u istoj lokalnoj zajednici	Škole, CSO, lokalna zajednica	Mart 2018. godine	Mart 2019. godine
	Priprema konkursa za upis učenika u prvi razred srednjih škola	- Konkurs za pojedine školske godine usaglašen sa školama i partnerima u mjeri mogućeg - Konkurs za upis učenika u I razred, 2018/2019. godinu objavljen - Konkurs za upis učenika u I razred, 2019/2020. godinu objavljen	MP, CSO, škole	April 2018. godine	April 2018. godine
	Stvaranje uslova za uspostavljanje elektronske obrade podataka prilikom upisa učenika u srednju školu	- Definisane uslova za potrebnih za pripremu softvera za elektronsku obradu podataka o upisu učenika u srednje škole	MP	I - III kvartal	

Mjera	Aktivnosti	Indikatori uspjeha	Nosilac aktivnosti /partneri	Rok	
				2018. godina	2019. godina
	Testiranje elektronskog upisa u srednje škole	- Testiran softver na odabranom broju škola - Škole pripremljene za elektronski upis	MP	IV kvartal	I kvartal

3. IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA SPROVOĐENJA STRATEGIJE RAZVOJA STRUČNOG OBRAZOVANJA (2015-2020) ZA 2016. I 2017. GODINU

Prioritetna oblast: Kvalitetno i efikasno stručno obrazovanje, relevantno za tržište rada

Mjera: Analiza i unapređenje postojećih alata za istraživanje tržišta rada		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano
Izrada metodološkog okvira za istraživanje radi predviđanja potreba tržišta rada za kvalifikacijama i usklađivanje ponude različitih tipova kvalifikacija sa potrebama tržišta rada	MP, CSO, Savjet za kvalifikacije, sektorske komisije	- Uz ekspertsku podršku projekta “Modernizacija obrazovnih programa i obuka nastavnika” koji je realizovan u okviru Komponente IV Razvoj ljudskih resursa, urađen je Priručnik sa instrumentima za analizu tržišta rada na nivou sektora za sektorske komisije. Takođe, pripremljeni su dokumenti: Obrazac za izvještaje za sektorske profile na osnovu administrativnih evidencija, Uputstvo za izradu plana rada sektorske komisije i Uputstvo za pripremu izvještaja za profile sektora.
Sprovođenje programa osposobljavanja za istraživanje o nedostajućim vještinama i kvalifikacijama na tržišta rada	MP	- U okviru Projekata “Modernizacija obrazovnih programa i obuka nastavnika” održane su radionice za sektorske komisije Inženjerstvo i proizvodne tehnologija, Građevinarstvo i uređenje prostora, Ekonomija i pravo, Usluge i Turizam, ugostiteljstvo i trgovina na temu pretvaranja dostupnih podataka tržišta rada u preporuke za razvoj sektora. Održano je 6 sesija obuke u ukupnom trajanju od 10 dana za 85 učesnika. Članovi sektorskih komisija radili su na pripremi profila odabranih sektora (Inženjerstvo i proizvodne tehnologije, Građevinarstvo i uređenje prostora, Ekonomija i pravo).

Mjera: Razvoj kvalifikacija u skladu sa principima Nacionalnog okvira kvalifikacija		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano
Svrstavanje drugih (dodatnih) kvalifikacija u Nacionalni okvir kvalifikacija	MP/Savjet za kvalifikacije	- Ministarstvo prosvjete je, u saradnji sa predstavnicima drugih organa i institucija, pripremilo metološki okvir za svrstavanja drugih (dodatnih) kvalifikacija u Nacionalni okvir kvalifikacija. Dokument je Savjet za kvalifikacije usvojio u decembru 2016. godine. Osim pregleda stanja na osnovu analize propisa u različitim sektorima, napravljena je analiza internacionalnih kvalifikacija koje su

Mjera: Razvoj kvalifikacija u skladu sa principima Nacionalnog okvira kvalifikacija		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano
		uređene međunarodnim propisima.
Analiza postojećih kvalifikacija (nivoi II-V) i utvrđivanje potreba za njihovim osavremenjavanjem i/ili razvojem novih	CSO/MP	- Izvršena je analiza postojećih kvalifikacija u svim sektorima odnosno i inicijativa za razvoj novih kvalifikacija. Na osnovu analize utvrđena je potreba za revidiranjem pojedinih obrazovnih programa i izradom novih na modularnom principu, na osnovi ishoda učenja. Razvoj cijelog sektora je planiran na način da se uspostavi korelacija između kvalifikacija kako bi se obezbijedila vertikalna i horizontalna povezanost kvalifikacija određenog profila. Analiza je osnov za pripremu obrazovne ponude za školske 2017/2018. i 2018/2019. godinu. - Urađena je okvirna analiza po sektorima i utvrđena potreba za osavremenjavanjem svih kvalifikacija koje nijesu metodološki usaglašene. - U cilju analize postojećih kvalifikacija i utvrđivanja potreba za njihovim osavremenjavanjem ili razvojem novih, Centar za stručno obrazovanje je organizovao okrugle stolove na temu „Podrška privrede u razvoju novih kvalifikacija potrebnih tržištu rada“ iz sljedećih sektora: - Poljoprivreda, prehrana i veterina (održan 18. 9. 2017. godine), pored ostalih, prisustvovali predstavnici: Biotehničkog fakulteta, Privredne komore, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, preduzeća za proizvodnju i promet prehrambenih proizvoda „INPEK“ A. D. Podgorica i pet škola koje realizuju program Prehrambeni tehničar; - Turizam, trgovina i ugostiteljstvo, podsektor Trgovina (održan 19. 9. 2017. godine), pored ostalih, prisustvovali predstavnici: Univerziteta „Mediteran“, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i škola. - Usluge, podsektor Lične usluge, oblast Frizerske usluge (održan 21. 09. 2017. godine), pored ostalih, prisustvovali predstavnici: JU Srednja stručna škola „Spasoje Raspopović“ Podgorica, Privredne komore, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, frizerskih salona „Backstage“, „Raza i Pime“ i „Aura“; - Inženjerstvo i proizvodne tehnologije, podsektor Elektrotehnika (održan 22. 9.

Mjera: Razvoj kvalifikacija u skladu sa principima Nacionalnog okvira kvalifikacija		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano
		2017. godine), pored ostalih, prisustvovali predstavnici: JU Srednja elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić“ Podgorica, JU Srednja stručna škola Nikšić, Privredne komore, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, Ministarstva ekonomije (Direktorat za elektronske komunikacije, poštansku djelatnost i radio spektar), Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, Sektorske komisije za inženjerstvo i proizvodne tehnologije i Sektorske komisije za informacione tehnologije, Univerziteta Donja Gorica (Fakultet za informacione sisteme i tehnologije), Univerziteta „Mediterran“ (Fakultet za informacione tehnologije), Inženjerske komore, d.o.o. „Siemes“ inženjering, d.o.o. „Domen“, d.o.o. „Telemont“, Crnogorskog Telekoma, d.o.o. „Digit Montenegro“ d.o.o. „Elkon“ d.o.o. „Bild studio“, PTT inženjeringa, d.o.o. „Montesigma“; - Inženjerstvo i proizvodne tehnike (Mašinstvo i obrada metala, Elektrotehnika i Automatizacija i dr.), podsektor Mašinstvo, oblast Proizvodno mašinstvo (održan 25. 9. 2017. godine), pored ostalih, prisustvovali predstavnici: JU Srednja stručna škola „Ivan Uskoković“ Podgorica, JU Prva srednja stručna škola Nikšić, JU Srednja stručna škola Bijelo Polje, Privredne komore, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, Znanstvene komore i kompanije „7. avgust“; - Trgovina, turizam i ugostiteljstvo, podsektor Turizam i ugostiteljstvo, oblast Kuvarstvo (održan 26. 9. 2017. godine), pored ostalih, prisustvovali predstavnici: Univerziteta „Mediterran“, Privredne komore, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, hotela „Splendid“ Bečići, hotela „Berane“ Berane.
Analiza i po potrebi izmjena postojećih metodologija za razvoj standarda zanimanja, standarda kvalifikacija, obrazovnih programa, programa obrazovanja i ispitnih kataloga	MP, CSO, Savjet za kvalifikacije, Nacionalni savjet za obrazovanje	- Ministarstvo prosvjete i Centar za stručno obrazovanje izvršili su analizu postojećih metodoloških dokumenata. Finalizacija metodoloških dokumenata izvršena je uz ekspertsku podršku u okviru IPA projekta „Modernizacija obrazovnih programa i obuka nastavnika“. - Metodologije za izradu standarda zanimanja, standarda kvalifikacije i ispitnih kataloga, usvojeni su na IX sjednici Savjeta za kvalifikacije, koja je održana 7. 10. 2016. godine. - Metodologije za izradu obrazovnih programa, usvojena na XII sjednici

Mjera: Razvoj kvalifikacija u skladu sa principima Nacionalnog okvira kvalifikacija		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano
		Nacionalnog savjeta, održanoj 29. 12. 2016. godine.
Utvrđivanje prijedloga dinamike razvoja kvalifikacija	CSO	- U koordinaciji Centra za stručno obrazovanje, Ministarstva prosvjete i radne grupe IPA projekta za istraživanje tržišta rada, uz saglasnost Koordinacione radne grupe projekta, odlučeno je da prioritetni podsektori (područja rada) za razvoj kvalifikacija, budu Elektrotehnika (oblast Energetika), Ekonomija, Ugostiteljstvo i Građevina. U okviru njih, predložene su kvalifikacije različitih nivoa obrazovanja koje će biti pripremljene za školsku 2016/2017. i 2017/2018. godinu i usaglašen je plan izrade dokumenata. - Centar za stručno obrazovanje je izvršio analizu potreba za revidiranjem postojećih kvalifikacija i uvođenjem novih, zajedno sa predstavnicima privrede, škola i univerziteta, kao i u konsultaciji sa Ministarstvom prosvjete, uz mišljenje sektorskih komisija, odlučio da će za školsku 2018/2019. godinu da razvija kvalifikacije nivoa obrazovanja iz 5 sektora i 8 podsektora: - o Inženjerstvo i proizvodne tehnologije, podsektora Elektrotehnika i Mašinstvo, - o Saobraćaj i komunikacije, podsektora Pomorski saobraćaj, - o Turizam, trgovina i ugostiteljstvo, podsektora Trgovina i Ugostiteljstvo, - o Usluge, podsektora Tekstilstvo i kožarstvo i Frizerske usluge - o Poljoprivreda, prehrana i veterina, podsektora Prehrana.
Priprema standarda zanimanja za kvalifikacije različitih nivoa i tipova na osnovu prijedloga sektorskih komisija i Savjeta za kvalifikacije	CSO / sektorske komisije, Savjet za kvalifikacije	- Nakon razmatranja od strane sektorskih komisija, na prijedlog Centra za stručno obrazovanje, Savjet za kvalifikacije usvojio je standarde zanimanja: Čuvar, Zaštitar tehničar, Pratilac vrijednosti, Tjelohranitelj, Rukovalac viljuškarom, Pomoćnik u procesu dobijanja metala, Pomoćnik pri uzorkovanju u oblasti zaštite životne sredine, Manevrista u željezničkom saobraćaju, Rukovalac manevre u željezničkom saobraćaju, Saobraćajno transportni magacioner, Vozovođa, Poslovno-tehnički sekretar; Ovlašćeni računovođa; Sportski administrator. Profesionalni ronilac II kategorije - podvodni deminer; Profesionalni ronilac II kategorije na građevinskim i metalnim podvodnim radovima; Profesionalni voditelj ronjenja treće kategorije u turističko rekreativnom ronjenju; Priotehničar – u procesu usvajanja standard zanimanja. Čuvar lovišta - rezervata nivo III, Viši geodetski tehničar nivo V, Saradnik u socijalnoj inkluziji Roma i Egipćana u oblasti zdravlja, Saradnik u socijalnoj inkluziji Roma i Egipćana u oblasti obrazovanja, Standardi zanimanja Pčelar i Saradnik u socijalnoj inkluziji Roma i Egipćana u oblasti zapošljavanja

Mjera: Razvoj kvalifikacija u skladu sa principima Nacionalnog okvira kvalifikacija		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano
		je u izradi. - Na osnovu urađenih standarda zanimanja urađeni su standardi kvalifikacija: Tjelohranitelj, Pratilac vrijednosti, Čuvar, Zaštitar tehničar i Rukovalac viljuškarom. - U skladu sa utvrđenom dinamikom razvoja kvalifikacija, urađeni su i usvojeni sljedeći standardi zanimanja od januara 2016. godine: ○ Saradnik/saradnica u socijalnoj inkluziji Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki u oblasti obrazovanja (nivo III), koji je usvojen na IV sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 19. februara 2016. godine; ○ Saradnik/saradnica u socijalnoj inkluziji Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki u oblasti zdravstva (nivo III), usvojen na V sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 16. marta 2016. godine; ○ Saradnik/saradnica u socijalnoj inkluziji Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki u oblasti zapošljavanja (nivo III), usvojen na V sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 16. marta 2016. godine; ○ Profesionalni ronilac / profesionalna roniteljka 2. kategorije na građevinskim i metalnim podvodnim radovima (nivo IV1), usvojen na V sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 16. marta 2016. godine; ○ Čuvar/čuvarka lovišta-rezervata (nivo III), usvojen na V sjednici Savjeta za kvalifikacije održanoj 16. marta 2016. godine; ○ Profesionalni ronilac / profesionalna roniteljka 2. kategorije - podvodni deminer (nivo IV1), usvojen na VI sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 8. aprila 2016. godine; ○ Pirotehničar/Pirotehničarka (nivo III), usvojen na VI sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 8. aprila 2016. godine; ○ Pčelar/Pčelarka (nivo III), usvojen na VII sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 17. juna 2016. godine ○ Ženski frizer (nivo III) usvojen na VII sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 17. juna 2016. godine; ○ Muški frizer (nivo III) usvojen na VII sjednici Savjeta za kvalifikacije održanoj 17. juna 2016. godine;

Mjera: Razvoj kvalifikacija u skladu sa principima Nacionalnog okvira kvalifikacija		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano
		○ Pomoćnik frizera / Pomoćnica frizera (nivo II) usvojen na VII sjednici Savjeta za kvalifikacije održanoj 17. juna 2016. godine; ○ Frizer majstor (nivo IV2) usvojen na VII sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 17. juna 2016. godine; ○ Viši geodetski tehničar / Viša geodetska tehničarka (nivo V), usvojen na VIII sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 22. jula 2016. godine; ○ Instruktor /Instruktorka vožnje motornih vozila (nivo V), usvojen na VIII sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 22. jula 2016. godine; ○ Prema novoj Metodologiji, Centar za stručno obrazovanje je uradio 24 standarda zanimanja iz 6 sektora, koji su usvojeni na X sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 20. decembra 2016. godine. - Sektor Turizam, trgovina i ugostiteljstvo: ○ Pomoćnik barmena (nivo II) ○ Barmen (nivo III) ○ Glavni barmen (nivo IV1) ○ Servir (nivo II) ○ Restoranski konobar (nivo III) ○ Glavni konobar (nivo IV1) - Sektor Građevinarstvo i uređenje prostora: ○ Pomoćnik instalatera vodovodne i kanalizacione mreže (nivo II) ○ Instalater vodovodne i kanalizacione mreže (nivo III) ○ Arhitektonski tehničar za projektovanje (nivo IV1) ○ Arhitektonski tehničar za urbanizam (nivo IV1) - Sektor Ekonomija i pravo: ○ Pravni tehničar (nivo IV1) ○ Administrativni tehničar (nivo IV1) ○ Knjigovodstveni tehničar (nivo IV1) ○ Tehničar osiguranja (nivo IV1) ○ Bankarski tehničar (nivo IV1) ○ Finansijski tehničar (nivo IV1)

Mjera: Razvoj kvalifikacija u skladu sa principima Nacionalnog okvira kvalifikacija		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano
		○ Sektor: Inženjerstvo i proizvodne tehnologije (podsektor Elektrotehnika) ○ Elektrotehničar elektroenergetskih sistema (nivo IV1) ○ Elektrotehničar elektromotornih pogona (nivo IV1) ○ Elektrotehničar električnih instalacija (nivo IV1) ○ Elektroinstalater u građevinskim objektima (nivo III) ○ Pomoćnik elektroinstalatera u građevinskim objektima (nivo II) - Sektor Usluge ○ Modelar tekstilnih i odjevnih proizvoda (nivo IV1) ○ Konfeksionar (nivo III) - Sektor Zdravstvo i socijalna zaštita ○ Asistent u nastavi (nivo IV1) - Standard zanimanja, usvojen na X sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 20. decembra 2016. godine: Profesionalni/a voditelj / voditeljka ronjenja III kategorije u turističko rekreativnom ronjenju (nivo IV1); - U skladu sa utvrđenom dinamikom razvoja kvalifikacija, urađeni su i usvojeni sljedeći standardi zanimanja od januara 2017. godine: - Sektor: Inženjerstvo, proizvodne tehnologije (mašinstvo i obrada metala, elektrotehnika i automatizacija i dr.), podsektor: Mehatronika: ○ Tehničar mehatronike transportnih sistema (nivo IV1), koji je usvojen na XIII sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 23. marta 2017. godine ○ Tehničar mehatronike komercijalnih uređaja (nivo IV1), koji je usvojen na XIII sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 23. marta 2017. godine ○ Tehničar mehatronike industrijskih uređaja i sistema (nivo IV1), koji je usvojen na XIII sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 23. marta 2017. godine

Mjera: Razvoj kvalifikacija u skladu sa principima Nacionalnog okvira kvalifikacija		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano
		- U skladu sa utvrđenom dinamikom razvoja kvalifikacija, za period od januara 2017. godine usvajeni su sljedeći standardi zanimanja: - Sektor Usluge, podsektor: Tekstilstvo i kožarstvo - o Krojač tekstilnih i odjevnih proizvoda (nivo III) koji je usvojen na XV sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 20. aprila 2017. godine - o Pomoćnik krojača tekstilnih i odjevnih proizvoda (nivo II) koji je usvojen na XV sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 20. aprila 2017. godine - o Pomoćnik konfekcionara (nivo II) koji je usvojen na XV sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 20. aprila 2017. godine - Usvojen je i standard zanimanja u sektoru Zdravstvo i socijalna zaštita, podsektor: Socijalna zaštita: Saradnik/Saradnica u socijalnoj inkluziju Roma i Egipćana u oblasti socijalne zaštite
Priprema standarda kvalifikacija za kvalifikacije različitih nivoa i tipova	CSO / sektorske komisije, Savjet za kvalifikacije	- Usvojeni su standardi kvalifikacije na Savjetu za kvalifikacije: Viši gastronom Pomoćnik u procesu dobijanja metala, Pomoćnik pri uzorkovanju u oblasti zaštite životne, Saradnik u socijalnoj inkluziji Roma i Egipćana u oblasti zdravlja, Saradnik u socijalnoj inkluziji Roma i Egipćana u oblasti obrazovanja. U skladu sa utvrđenom dinamikom razvoja kvalifikacija, urađeni su i usvojeni sljedeći standardi kvalifikacija od januara 2016. godine: 1. Sportski/a administrator /ka (nivo V), usvojen na V sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 16. marta 2016. godine; 2. Pomoćnik / pomoćnica pri uzorkovanju u oblasti zaštite životne sredine (nivo II), usvojen na VI sjednici Savjeta za kvalifikacije održanoj 8. aprila 2016. godine; 3. Profesionalni ronilac / profesionalna roniteljka 2. kategorije - podvodni deminer (nivo IV1), usvojen na VI sjednici Savjeta za kvalifikacije održanoj 8. aprila 2016. godine; 4. Saradnik/saradnica u socijalnoj inkluziji Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki u oblasti zdravstva (nivo III), usvojen na VII sjednici

Mjera: Razvoj kvalifikacija u skladu sa principima Nacionalnog okvira kvalifikacija		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano
		Savjeta za kvalifikacije, održanoj 17. juna 2016. godine; 5. Saradnik/saradnica u socijalnoj inkluziji Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki u oblasti obrazovanja (nivo III), usvojen na VII sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 17. juna 2016. godine; 6. Čuvar/čuvarka lovišta-rezervata (nivo III), usvojen na VII sjednici Savjeta za kvalifikacije održanoj 17. juna 2016. godine; 7. Pirotehničar / Pirotehničarka (nivo III), usvojen na VII sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 17. juna 2016. godine; 8. Grafički/ ka tehničar / tehničarka (nivo IV1), usvojen na VII sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 17. juna 2016. godine; 9. Profesionalni / a ronilac / roniteljka II kategorije na građevniskim i metalnim radovima (nivo IV1), usvojen na VIII sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 22. jula 2016. godine; 10. Viši geodetski tehničar / Viša geodetska tehničarka (nivo V), usvojen na VIII sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 22. jula 2016. godine; 11. Instruktor /Instruktorka vožnje motornih vozila (nivo V), usvojen na VIII sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 22. jula 2016. godine; 12. Poslovno – tehnički/ka sekretar / ka (nivo V), usvojen na IX sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 7. oktobra 2016. godine; 13. Pčelar /ka (nivo V), usvojen na VIII sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 22. jula 2016. godine; 14. Pomoćnik / Pomoćnica na održavanju motornih vozila (II), usvojen na VIII sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 22. jula 2016. godine; 15. Pomoćnik / Pomoćnica frizera (nivo II), usvojen na VIII sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 22. jula 2016. godine; 16. Profesionalni/a voditelj / voditeljka ronjenja III kategorije u turističko rekreativnom ronjenju (nivo IV1),usvojen na X sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 20. decembra 2016. godine; 17. Omladinski/a aktivista/aktivistkinja (nivo IV1), usvojen na X sjednici Savjeta

Mjera: Razvoj kvalifikacija u skladu sa principima Nacionalnog okvira kvalifikacija		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano
		za kvalifikacije, održanoj 20. decembra 2016. godine; 18. Saradnik/saradnica u socijalnoj inkluziji Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki u oblasti zapošljavanja (nivo III), usvojen na X sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 20. decembra 2016. godine; 19. Pazitelj/paziteljka djece (nivo IV1), usvojen na X sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 20. decembra 2016. godine. - U skladu sa utvrđenom dinamikom razvoja kvalifikacija, urađeni su i usvojeni sljedeći standardi kvalifikacija od januara 2017. godine do kraja marta 2017. godine: - Sektor Građevinarstvo i uređenje prostora 1. Pomoćnik instalatera vodovodne i kanalizacione mreže (nivo II), koji je usvojen na XII sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 17. mart 2017. godine; 2. Instalater vodovodne i kanalizacione mreže (nivo III), koji je usvojen na XII sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 17. mart 2017. godine; 3. Arhitektonski tehničar za projektovanje (nivo IV1), koji je usvojen na XII sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 17. mart 2017. godine; 4. Arhitektonski tehničar za urbanizam (nivo IV1), koji je usvojen na XII sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 17. mart 2017. godine. - Sektor Inženjerstvo, proizvodne tehnologije (mašinstvo i obrada metala, - elektrotehnika i automatizacija i dr.), podsektor Elektrotehnika: 5. Elektrotehničar elektroenergetskih sistema (nivo IV1), koji je usvojen na XIII sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 23. 3. 2017. godine; 6. Elektrotehničar elektromotornih pogona (nivo IV1), koji je usvojen na XIII sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 23. 3. 2017. godine; 7. Elektrotehničar električnih instalacija (nivo IV1), koji je usvojen na XIII sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 23. 3. 2017. godine; 8. Elektroinstalater u građevinskim objektima (nivo III), koji je usvojen na XIII sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 23. 3. 2017. godine;

Mjera: Razvoj kvalifikacija u skladu sa principima Nacionalnog okvira kvalifikacija		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano
		9. Pomoćnik elektroinstalatera u građevinskim objektima (nivo II), koji je usvojen na XIII sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 23. 3. 2017. godine. - Sektor Usluge, podsektor Tekstilstvo i kožarstvo: 10. Modelar tekstilnih i odjevnih proizvoda (nivo IV1), koji je usvojen na XIV sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 28. 3. 2017. godine; 11. Konfekcionar (nivo III), koji je usvojen na XIV sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 28. 3. 2017. godine - Sektor Obrazovanje i osposobljavanje 12. Asistent u nastavi (nivo IV1), koji je usvojen na XI sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 9. 3. 2017. godine - U skladu sa utvrđenom dinamikom razvoja kvalifikacija, za period od januara 2017. godine do kraja marta 2017. godine urađeni su i usvojeni sljedeći standardi kvalifikacija: - Sektor Ekonomija i pravo: 13. Pravni tehničar (nivo IV1) koji je usvojen na XV sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 20. 4. 2017. godine 14. Administrativni tehničar (nivo IV1) koji je usvojen na XV sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 20. 4. 2017. godine 15. Knjigovodstveni tehničar (nivo IV1) koji je usvojen na XV sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 20. 4. 2017. godine 16. Tehničar osiguranja (nivo IV1) koji je usvojen na XV sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 20. 4. 2017. godine 17. Bankarski tehničar (nivo IV1) koji je usvojen na XV sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 20. 4. 2017. godine 18. Finansijski tehničar (nivo IV1) koji je usvojen na XV sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 20. 4. 2017. godine

Mjera: Razvoj kvalifikacija u skladu sa principima Nacionalnog okvira kvalifikacija		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano
		- Sektor Turizam, trgovina i ugostiteljstvo: 19. Pomoćnik barmena (nivo II) koji je usvojen na XV sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 20. 4. 2017. godine 20. Barmen (nivo III) koji je usvojen na XV sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 20. 4. 2017. godine 21. Glavni barmen (nivo IV1) koji je usvojen na XV sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 20. 4. 2017. godine 22. Servir (nivo II) koji je usvojen na XV sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 20. 4. 2017. godine 23. Restoranski konobar (nivo III) koji je usvojen na XV sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 20. 4. 2017. godine 24. Glavni konobar (nivo IV1) koji je usvojen na XV sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 20. 4. 2017. godine - U skladu sa utvrđenom dinamikom razvoja kvalifikacija, za period od januara 2017. godine do kraja marta 2017. godine urađeni su i usvojeni sljedeći standardi kvalifikacija: - Sektor Inženjerstvo, proizvodne tehnologije (mašinstvo i obrada metala, elektrotehnika i automatizacija i dr.), podsektor: Mehatronika 25. Tehničar mehatronike transportnih sistema (nivo IV) koji je usvojen na XVI sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 29. 5. 2017. godine 26. Tehničar mehatronike komercijalnih uređaja (nivo IV1) koji je usvojen na XVI sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 29. 5. 2017. godine 27. Tehničar mehatronike industrijskih uređaja i sistema (nivo IV1) koji je usvojen na XVI sjednici Savjeta za kvalifikacije, održanoj 29. 5. 2017. godine Urađen je i usvojen na Savjetu za kvalifikacije standard kvalifikacije u sektoru

Mjera: Razvoj kvalifikacija u skladu sa principima Nacionalnog okvira kvalifikacija		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano
		Zdravstvo i socijalna zaštita, podsektoru Socijalna zaštita: Saradnik/Saradnica u socijalnoj inkluziji Roma i Egipćana
Priprema ispitnih kataloga za provjeru radi sticanja nacionalne stručne kvalifikacije	CSO/ Nacionalni savjet za obrazovanje	Nacionalni savjet za obrazovanje usvojio je ispitne kataloge za provjeru znanja radi sticanja nacionalnih stručnih kvalifikacija: Čuvar, Tjelohranitelj, Pratilac vrijednosti i Tehničar - zaštitar. U skladu sa utvrđenom dinamikom razvoja kvalifikacija, urađeni su i usvojeni sljedeći ispitni katalozi od januara 2016. godine: 1. Sportski/a administrator /ka (nivo V), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje, održanoj 6. juna 2016. godine 2. Čuvar/čuvarka lovišta-rezervata (nivo III), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta, održanoj 28. jula 2016. godine; 3. Pirotehničar / ka (nivo III), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta, održanoj 28. jula 2016. godine; 4. Pčelar /ka (nivo III), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta, održanoj 28. jula 2016. godine; 5. Instruktor / ka vožnje (nivo V), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta, održanoj 28. jula 2016. godine; 6. Omladinski aktivista (nivo IV1); 7. Saradnik/saradnica u socijalnoj inkluziji Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki u oblasti zapošljavanja (nivo III) 8. Pazitelj/paziteljka djece (nivo IV1); 9. Profesionalni ronilac/profesionalna roniteljka - 2. kategorije - podvodni/a deminer/ka, izvjestioci, usvojen na XII sjednici Nacionalnog savjeta, održanoj 29. 12. 2016. godine 10. Profesionalni ronilac/profesionalna roniteljka 2. kategorije na građevinskim i metalnim podvodnim radovima, usvojen na XII sjednici Nacionalnog savjeta, održanoj 29. 12. 2016. godine 11. Poslovno-tehnički sekretar (nivo V); usvojen na XII sjednici Nacionalnog

Mjera: Razvoj kvalifikacija u skladu sa principima Nacionalnog okvira kvalifikacija		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano
		savjeta, održanoj 29. 12. 2016. godine 12. Profesionalni/a voditelj / voditeljka ronjenja III kategorije u turističko rekreativnom ronjenju (nivo IV1); usvojen na XII sjednici Nacionalnog savjeta, održanoj 29. 12. 2016. godine - U skladu sa utvrđenom dinamikom razvoja kvalifikacija, urađeni su i usvojeni sljedeći ispitni katalozi od januara 2017. godine: 1. Asistent/ Asistentkinja u nastavi (nivo IV1), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje, održanoj 3. jula 2017. godine 2. Barmen/ Barmenka(nivo III), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje, održanoj 3. jula 2017. godine 3. Glavni barmen/ Glavna barmenka (nivo IV1), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje, održanoj 3. jula 2017. godine 4. Glavni konobar/ Glavna konobarica (nivo IV1), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje, održanoj 3. jula 2017. godine 5. Pomoćnik/ Pomoćnica barmena (nivo II), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje, održanoj 3. jula 2017. godine 6. Restoranski konobar/ Restoranska konobarica (nivo III), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje, održanoj 3. jula 2017. godine 7. Servir/ Servirka (nivo II), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje, održanoj 3. jula 2017. godine 8. Pomoćnik/ Pomoćnica elektroinstalatera u građevinskim objektima (nivo II), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje, održanoj 3. jula 2017. godine 9. Elektroinstalater/ Elektroinstalaterka u građevinskim objektima (nivo III), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje, održanoj 3. jula 2017. godine 10. Elektrotehničar/ Elektrotehničarka električnih instalacija (nivo IV1), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje, održanoj 3. jula 2017. godine 11. Pomoćnik/ Pomoćnica instalatera vodovodne i kanalizacione mreže (nivo II),

Mjera: Razvoj kvalifikacija u skladu sa principima Nacionalnog okvira kvalifikacija		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano
		usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje, održanoj 3. jula 2017. godine 12. Instalater/ Instalaterka vodovodne i kanalizacione mreže (nivo III), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje, održanoj 3. jula 2017. godine 13. Konfekcionar/ Konfekcionarka (nivo III), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje, održanoj 3. jula 2017. godine
Provjera radi sticanja nacionalnih stručnih kvalifikacija	ICCG	- Ispitni centar je u 2016. godini organizovao 26 postupaka provjere radi sticanja sertifikata o nacionalnoj stručnoj kvalifikaciji.
Obuka ispitivača	ICCG	- Obučeno je 6 ispitivača u postupku provjere prethodno stečenih znanja.

Mjera: Izrada fleksibilnih obrazovnih programa, baziranih na ishodima učenja		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano
Priprema modularizovanih obrazovnih programa, baziranih na standardima kvalifikacija, sa stručnim i ključnim kompetencijama, širokih profila, za niže, srednje i više stručno obrazovanje	CSO	- Za školsku 2017/2018. godinu, uz podršku IPA Projekta „Modernizacija obrazovnih programa u stručnom obrazovanju”, u skladu sa utvrđenom dinamikom razvoja kvalifikacija, za period od januara 2017. godine do kraja marta 2017. godine urađeni su i usvojeni sljedeći obrazovni programi: - Sektor Turizam, trgovina i ugostiteljstvo: 1. Restorater (nivoIV1) usvojen na XIII sjednici Nacionalnog savjeta, održanoj 5. 6. 2017. godine 2. Konobar (nivo III) usvojen na XIII sjednici Nacionalnog savjeta, održanoj 5. 6. 2017. godine - Sektor Ekonomija i pravo: 3. Ekonomski tehničar (nivoIV1) usvojen na XIII sjednici Nacionalnog savjeta, održanoj 5. 6. 2017. godine 4. Pravno-administrativni referent (nivoIV1) usvojen na XIII sjednici

Mjera: Izrada fleksibilnih obrazovnih programa, baziranih na ishodima učenja		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano
		Nacionalnog savjeta, održanoj 5. 6. 2017. godine - Sektor Inženjerstvo i proizvodne tehnologije (mašinstvo i obrada metala, elektrotehnika i automatizacija i dr.): 5. Elektrotehničar energetike (nivo IV1) usvojen na XIII sjednici Nacionalnog savjeta, održanoj 5. 6. 2017. godine 6. Elektroinstalater (nivo III) usvojen na XIII sjednici Nacionalnog savjeta, održanoj 5. 6. 2017. godine 7. Tehničar mehatronike (nivo IV1) usvojen na XV sjednici Nacionalnog savjeta, održanoj 3. 7. 2017. godine - Sektor Građevinarstvo i uređenje prostora: 8. Arhitektonski tehničar (nivo IV1) usvojen na XIII sjednici Nacionalnog savjeta, održanoj 5. 6. 2017. godine 9. Vodoinstalater (nivo III) usvojen na XIII sjednici Nacionalnog savjeta, održanoj 5. 6. 2017. godine - Sektor Usluge: 10. Tehničar modnog dizajna (nivo IV1) usvojen na XIII sjednici Nacionalnog savjeta, održanoj 5. 6. 2017. godine
Stručna pomoć školama kod izrade godišnjih i operativnih planova	CSO	- Centar za stručno obrazovanje kontinuirano vrši procjenu za pružanjem stručne pomoći školama u vezi sa izradom godišnjih i operativnih planova, tokom procesa evaluacije vaspitno obrazovnog rada ili na osnovu zahtjeva koje uputi sama škola. U prethodnom periodu su održane obuke u JU Srednjoj ekonomsko-ugostiteljsko školi u Nikšiću i JU Srednjoj stručnoj školi "Spasoje Raspopović" iz Podgorice. Na zahtjev JU Srednje stručne škole iz Rožaja realizovana je obuka nastavnika u cilju planiranja obrazovno-vaspitnog rad i realizacije za modularizovane obrazovne programe Turistički tehničar i Poljoprivredni tehničar. Održana je stručna pomoć Obrazovnom centru u

Mjera: Izrada fleksibilnih obrazovnih programa, baziranih na ishodima učenja		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano
		Šavniku za realizaciju obrazovnog programa Poljoprivredni tehničar. - Tokom maja i juna 2017. godine, održane su obuke nastavnika za implementaciju 10 novih modularizovanih obrazovnih programa koji će se primjenjivati od školske 2017/2018. godine. Obuku je završilo 180 nastavnika iz 28 škola u kojima će se programi realizovati od ove školske godine. Obuke su bile organizovane na temu koncepta modularizovane nastave, povezivanja obrazovnih programa sa tržištem rada, planiranja i ocjenjivanja. Organizovane su u 6 sektora, 4 puta po dva dana. - Centar za stručno obrazovanje je u periodu 29-31. 8. 2017. godine, organizovao obuku nastavnika koji realizuju nove modularizovane obrazovne programe u prvom razredu, u školskoj 2017/2018. godini na temu planiranja vaspitno obrazovnog rada. Obuci je prisustvovalo 129 nastavnika iz 23 srednje stručne i mješovite škole u kojima se realizuje 10 novih modularizovanih obrazovnih programa, i to iz: Pljevalja, Tivta, Herceg Novog, Bara, Rožaja, Kolašina, Berana, Petnjice, Nikšića, Bijelog Polja, Mojkovca, Kotora, Budve i Podgorice - Obuci održanoj 28. 8. je prisustvovao 21 nastavnik iz pet srednjih stručnih i mješovitih škola u kojima se realizuju obrazovni programi Elektroinstalater, Elektrotehničar energetike i Tehničar mehatronike. Od 29-31.08. održana je obuka kojoj je prisustvovalo 73 nastavnika iz 14 stručnih i mješovitih škola u kojima se realizuju obrazovni programi Ekonomski tehničar i Pravno-administrativni tehničar. Obuci održanoj 1. 9. prisustvovalo je 10 nastavnika iz dvije srednje stručne škole u kojima se realizuju obrazovni programi Arhitektonski tehničar, Vodoinstalater i Tehničar modnog dizajna, a 2. 9. je održana obuka kojoj je prisustvovalo 25 nastavnika iz 11 srednjih stručnih i mješovitih škola u kojima se realizuju obrazovni programi Konobar i Restorater. - Obuka za planiranje vaspitno obrazovnog rada se sastojala iz tri faze. Prva faza se odnosila na izradu Godišnjeg plana rada, druga faza na izradu Plana realizacije

Mjera: Izrada fleksibilnih obrazovnih programa, baziranih na ishodima učenja		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano
		ishoda učenja, a treća na evidenciju nastavnog časa, uputstvo za ocjenjivanje i preporuku za vođenje evidencije u Dodatku odjeljenjskoj knjizi. - Centar za stručno obrazovanje je 28. i 29. 9. 2017. godine, organizovao i savjetodavni sastanak za koordinatore za realizaciju obrazovnih programa iz 23 srednje stručne i mješovite škole u kojima se realizuju novi modularizovani obrazovni programi. Sastanak je organizovan u cilju otklanjanja nedoumica i problema koje su koordinatori evidentirali tokom planiranja nastave u svojim školama.
Organizacija susreta i seminara radi razmjene iskustava, predstavljanje primjera dobre prakse	CSO, ZZŠ	- U okviru IPA Projekta, organizovane su obuke nastavnika za izradu modularizovanih obrazovnih programa. Jedan dio susreta je bio posvećen razmjeni iskustava i planiranja budućih aktivnosti iz sektora koji su obuhvaćeni Projektom. - Tokom maja i juna, u okviru obuka nastavnika za implementaciju novih obrazovnih programa, nastavnici su razmjenjivali iskustva o mogućim izazovima u realizaciji programa. - Tokom avgusta i septembra, u okviru obuka nastavnika za planiranje vaspitno obrazovnog rada za modularizovane obrazovne programe, nastavnici su razmjenjivali iskustva o mogućim izazovima u realizaciji programa, u planiranju nastave, rasporedu časova, realizaciji praktične nastave kod poslodavaca i sl. - U periodu od 28. 9. do 29. 9. održani su sastanci sa koordinatorima za realizaciju novih modularizovanih obrazovnih programa tokom kojih su koordinatori predstavili primjere kvalitetne saradnje u svojim školama, kao i saradnje sa kolegama iz drugih gradova. Osim primjera dobre saradnje, u školama postoje i primjeri škola u kojima saradnja između nastavnika nije na zavidnom nivou i na tome treba raditi u narednom periodu. U okviru IPA Projekta, organizovane su

Mjera: Izrada fleksibilnih obrazovnih programa, baziranih na ishodima učenja		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano
		obuke nastavnika z aozradu modularizovanih obrazovnih programa. Jedan dio susreta je bio posvećen razmjeni iskustava i planiranja budućih aktivnosti iz sektora koji su obuhvaćeni Projektom. - Tokom maja i juna 2017. godine, u okviru obuka nastavnika za implementaciju novih obrazovnih programa, nastavnici su razmjenjivali iskustva o mogućim izazovima u realizaciji programa. - Tokom avgusta i septembra 2017. godine, u okviru obuka nastavnika za planiranje vaspitno obrazovnog rada za modularizovane obrazovne programe, nastavnici su razmjenjivali iskustva o mogućim izazovima u realizaciji programa, u planiranju nastave, rasporedu časova, realizaciji praktične nastave kod poslodavaca i sl. - U periodu od 28. 9 do 29. 9. 2017. godine održani su sastanci sa koordinatorima za realizaciju novih modularizovanih obrazovnih programa tokom kojih su koordinatori predstavili primjere kvalitetne saradnje u svojim školama, kao i saradnje sa kolegama iz drugih gradova. Osim primjera dobre saradnje, u školama postoje i primjeri škola u kojima saradnja između nastavnika nije na zavidnom nivou i na tome treba raditi u narednom periodu.
Formirana udruženje nastavnika po aktivima na nivou Crne Gore	Škole	Formirana su tri udruženja nastavnika na nivou Crne Gore: - Udruženje nastavnika preduzeća za vježbu, nosilac je JU Srednja ekonomska škola „Mirko Vešović“, Podgorica, - Udruženje nastavnika elektrotehnike, nosilac je JU Srednja elektrotehička škola „Vaso Aligrudić“, Podgorica, - Udruženje nastavnika turističke grupe predmeta, nosilac je JU Škola za srednje i više stručno obrazovanje „Sergije Stanić“, Podgorica.

Mjera: Uspostavljanje sistema osiguranja kvaliteta u stručnom obrazovanju na nacionalnom nivou i nivou		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti / partneri	Realizovano
Nastavak rada na dokumentima koja prate Metodologiju obezbjeđivanja i unapređivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama stručnog obrazovanja i obrazovanja odraslih	CSO, ZZŠ	- U toku je izrada metodologije obezbjeđivanja i unapređivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama. Indikatori i specifičnosti stručnih škola, prije svega praktičnog obrazovanja i obrazovanja odraslih su ugrađeni i usklađeni sa EQAVET.
Redovno vrednovanje rada ustanova, njihovih programa ili sistema osiguranja kvaliteta od strane eksternih nadzornih tijela	CSO	- Utvrđivanje kvaliteta se realizuje po planu. - U 2016. godini izvršeno je 10 evaluacija stručnih škola i 4 organizatora obrazovanja (osnovna škole za odrasle). Izvršen je prednadzor za organizatore obrazovanja odraslih (oko 60 u Podgorici, Bijelom Polju, Beranama, Rožajama, Andrijevići, Plavu, Pljevljima, Žabljaku, Kolašinu i Mojkovcu). - U prvom kvartalu 2017.godine izvršene su četiri evaluacije srednjih škola: Resursni centar za sluh i govor "Dr P. Ivanović" Kotor i Škola za osnovno i srednje muzičko obrazovanje "Vida Matjan" Kotor, Srednja mješovita škola Andrijevića i Srednja stručna škola "Ivan Uskoković" Podgorica. - U drugom kvartalu 2017. godine izvršena je evaluacija rada ustanova: Srednja ekonomska škola "Mirko Vešović" Podgorica, Centar za obrazovanje odraslih "Kvadrat" Podgorica.
Praćenje sprovođenje preporuka sa eksternog utvrđivanja kvaliteta	CSO/Škole	- U prvom kvartalu 2017. godine organizovana posjeta dvije škole i radi praćenja sprovođenja preporuka sa eksternog utvrđivanja kvaliteta. - U drugom kvartalu organizovane su tri posjete školama i praćeno sprovođenje preporuka sa eksternog utvrđivanja kvaliteta. - U trećem kvartalu organizovane dvije posjete i praćeno sprovođenje preporuka sa eksternog utvrđivanja kvaliteta u Rožajama i Plavu. - Organizovane dvije posjete u Beranama i Bijelom Polju gdje su date preporuke vezane za internu evaluaciju.

Mjera: Uspostavljanje sistema osiguranja kvaliteta u stručnom obrazovanju na nacionalnom nivou i nivou		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti / partneri	Realizovano
Sprovođenje dopunske i dodatne nastave u svim školama i svim obrazovnim programima i plana	Škole	- Sve stručna i mješovite škole u Crnoj Gori u godišnjim programima rada planirale su dopunsku i dodatnu nastavu. U dnevnicima rada i zapisnicima aktiva evidentiraju se podaci o realizovanim časovima.

Mjera: Učenje na radnom mjestu, uz rad		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti / partneri	Realizovano
Organizovanje, po sektorima, stručnih rasprava i okruglih stolova, na kojima su učesnici poslodavci i predstavnici sektora obrazovanja, sa temom sagledavanja stanja i otvorenih pitanja u organizaciji i realizaciji (praktičnog) obrazovanja i pronalaženja mogućnosti za saradnju		- Uz podršku KulturKontakt iz Austrije, realizovan je projekat „Povezivanja obrazovanje i privrede”. Cilj projekta je definisanje kompetencije koordinatora praktičnog obrazovanje u školama, instruktora praktičnog obrazovanje kod poslodavaca, izrada priručnika koji će pojasniti njihove nadležnosti i obaveze i izrada portala radi boljeg protoka informacija između privrede i skola. Realizovane su pet nacionalnih i tri regionalne radionice. Rezultat projekta je urađen i stavljen u funkciju portal www.obrazovanjeiprivreda.me. Takođe, rezultat projekta je Priručnik za organizatore praktične nastave. - Centar za stručno obrazovanje je organizovao stručnu raspravu iz oblasti građevinarstva i uređenja prostora gdje su bili prisutni predstavnici privrede i škole. Na raspravi se razgovaralo o prioritetima izrade obrazovnih programa iz ovog sektora u skladu sa potrebama tržišta rada. - Centar za stručno obrazovanje je organizovao okrugli sto na temu “Podrška privrede razvoju obrazovnih programa”, za podsektor Elektrotehnika, oblast Energetika. Okruglom stolu su prisustvovali predstavnici Privredne komore, Unije poslodavaca, Elektroprivrede Crne Gore, Ministarstva ekonomije – Direkcije za razvoj energetike, privrednih društava iz ove oblasti, Elektrotehničkog fakulteta Univerziteta Crne Gore, Elektrotehničke škole i drugi.

Mjera: Učenje na radnom mjestu, uz rad		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti / partneri	Realizovano
	MP, CSO, škole	Diskusija je vođena u smjeru prepoznavanja potreba predstavnika privrede za određenim zanimanjima i kao i mogućnosti za njihovo uključivanje i podršku. - Centar za stručno obrazovanje je organizovao 6 okruglih stolova sa poslodavcima, po sektorima, na kojima se diskutovalo o povezivanju predstavnika privrede i škola, u cilju bolje uključenosti poslodavaca u proces realizacije praktične nastave. Osim poslodavaca iz različitih sektora, okruglom stolu su prisustvovali i predstavnici Privredne komore, Unije poslodavaca, Zavoda za zapošljavanje, Univerziteta i škola.
Razvijanje kriterijuma i procedura verifikovanja poslodavaca kod kojih se može realizuje praktično obrazovanje	CSO	- Centar za stručno obrazovanje je donio interni dokument odnosno Zapisnik Komisije za utvrđivanje ispunjenosti uslova poslodavaca za realizaciju praktičnog obrazovanja koje u cjelini izvodi poslodovac, a koji su tokom posjete poslodavcima, Komisije za utvrđivanje uslova morale da ispune. Zapisnik sadrži sljedeće tačke: opšte podatke o poslodavcu, kadrovske uslove odnosno podatke o instruktoru praktičnog obrazovanja, ispunjenost materijalnih uslova predviđenih obrazovnim programom kao i zaključak Komisije.
Formiranje baze podataka poslodavaca koji ispunjavaju uslove za realizaciju praktičnog obrazovanja	CSO	- Komisije koje su činili predstavnici Centra za stručno obrazovanje i škola, posjetili su poslodavce u cilju utvrđivanja ispunjenosti uslova za ulazak u dualni sistem obrazovanja. - Po gradovima u Crnoj Gori brojno stanje poslodavaca koji su dobili pozitivno mišljenje za ulazak u dualni sistem je sljedeći: Podgorica 41 poslodavac, Nikšić 16 poslodavaca, Bijelo Polje 15 poslodavaca, Pljevlja 10 poslodavaca, Herceg Novi 10 poslodavaca, Rožaje 10 poslodavaca, Bar 5 poslodavaca, Berane 4 poslodavca, Plav 3 poslodavac, Budva 2 poslodavaca i Kolašin 1 poslodavac. - Ukupan broj prijavljenih učenika za dualni sistem obrazovanja kod poslodavaca je 264, a po obrazovnom programu je sljedeći: Kuvar 9 škola, 68 učenika (52 prvi razred i 16 drugi razred), Konobar 4 škole, 31 učenik (18 prvi razred i 13 drugi razred), Poslastičar 1 škola, 6 učenika (6 prvi razred), Frizer 3 škole, 40 učenika (18 prvi razred, 18 drugi razred i 4 treći razred), Prodavač 2 škole, 7 učenika (3

Mjera: Učenje na radnom mjestu, uz rad		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti / partneri	Realizovano
		prvi razred i 4 drugi razred), Pekar 1 škola, 9 učenika (5 prvi razred, 3 drugi razred i 1 treći razred), Obradivač plemenitih metala 1 škola, 1 učenik (1 treći razred), Elektroinstalater 3 škole, 12 učenika (10 prvi razred i 2 drugi razred), Monter telekomunikacionih sistema 1 škola, 7 učenika (7 prvi razred), Autoelektričar 1 škola, 4 učenika (4 učenika prvi razred), Instalater sanitarnih uređaja i grijanja i klimatizacije 3 škole, 14 učenika (12 prvi razred i 2 drugi razred), Automehaničar 4 škole, 49 učenika (27 prvi razred i 22 drugi razred), Zavarivač 2 škole, 12 učenika (12 prvi razred), Bravar 1 škola, 4 učenika (1 prvi razred i 3 drugi razred). - Realizovana je obuka organizatora praktičnog obrazovanja na temu realizacije dualnog obrazovanja.
Sprovođenje aktivnosti radi stvaranje uslova za realizaciju praktičnog obrazovanja kod poslodavca (tzv. dualnog obrazovanja)	CSO	- Ukupan broj prijavljenih učenika za dualni sistem obrazovanja kod poslodavaca je 264, tj. sklopljeno je 264 individualnih ugovora. Centar za stručno obrazovanje je, na osnovu podataka dobijenih od škola, napravio bazu podataka sa podacima o učenicima i poslodavcima kod kojih se realizuje dualno obrazovanje, sa imenovanim instruktorom praktičnog obrazovanja.
Priprema smjernica za realizaciju praktičnog obrazovanja u školi i kod poslodavca	CSO, MP, škole	- Urađen je Nacrt priručnika za organizatore praktičnog obrazovanja koji sadrži smjernice za realizaciju praktičnog obrazovanja u školi i kod poslodavca - Nastavljen rad na izradi Priručnika u dijelu održivog kvaliteta praktičnom obrazovanju koroz saradnju škole i privrede. Održana je Regionalna konferencija u Sarajevu od 31. marta do 2. aprila 2017. god gdje su utvrđene polazne osnove za izradu ovog poglavlja. Očekuje se nastavak na izrade ovog dijela Priručnika. - Održana je redakcijska sjednica za izradu Priručnika za organizatore praktičnog obrazovanja. Sjednica je održana 28. i 29. septembra, u Podgorici. Na sjednici se usaglašavao dio Priručnika koji se odnosi na obezbjeđenje kvaliteta u praktičnom obrazovanju. Ažurirane su akcione tabele za planiranje, organizaciju, realizaciju i evaluaciju praktičnog obrazovanja i dodate aktivnosti sa rokovima i nosiocima koje se odnose na dualno obrazovanje. Ovom radionicom je završen radni dio na izradi Priručnika. Sljedeća faza je tehničko sređivanje za objavljivanje Priručnika,

Mjera: Učenje na radnom mjestu, uz rad		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti / partneri	Realizovano
		nakon čega će biti dostupan svim sudionicima u praktičnom obrazovanju I pomoći u lakšoj organizaciji i boljem razumijevanju praktičnog obrazovanja. - Treća diseminacijska radionica Priručnika i Portala www.obrazovanjeiprivreda.me će se održati 13. i 14. oktobra u Podgorici, nakon čega će sve škole biti upoznate za Priručnikom i portalom koji će im omogućiti lakšu komunikaciju sa poslodavcima. - Na portalu se nastavljaju aktivnosti prijavljivanja i oglašavanja škola i poslodavaca. Trenutno je prijavljeno 100 poslodavaca iz sektora Trgovina turizam i ugostiteljstvo i svih 17 škola koje obrazuju kadrove iz ovog sektora. Stvaranjem tehničkih uslova, nastaviće se sa ažuriranjem portala i u ostalim sektorima. - Nakon promotivnih radionica Portala izvršena je registracija poslodavca i oglašavanje potreba od strane poslodavaca i škola. Predstoji faza iniciranja ugovora preko portala o realizaciji profesionalne prakse po završetku nastavne godine 2016/2017. - U drugom kvartalu održan je radni sastanak sa Organizatorima praktičnog obrazovanja, na kojem je prisustvovalo 29 organizatora praktičnog obrazovanja, kao i predstavnika stručnih škola zaduženih za saradnju sa poslodavcima u cilju povećanja broja učenika koji obavljaju praktično obrazovanje kod poslodavaca. - Na osnovu urađenog Izvještaja o realizacije praktične nastave koji im je predstavljen, Organizatorima su date smjernice kako da u narednom periodu planiraju dalji rad. Na sastanku je dogovoreno da Organizatori na početku školske godine urade Godišnji plan rada za narednu godinu i da po osnovu toga izvještavaju na kraju prvog polugodišta, kao i na kraju nastavne godine o realizovanim aktivnostima.

Mjera: Unapređenje profesionalnog razvoja nastavnika u stručnom obrazovanju		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano

Mjera: Unapređenje profesionalnog razvoja nastavnika u stručnom obrazovanju		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano
Unapređenje kriterijuma za akreditaciju programa usavršavanja nastavnika	CSO	- Na nivou Centra za stručno obrazovanje je formirana Radna grupa koja je usaglasila kriterijume za akreditaciju programa stručnog usavršavanja nastavnika. Ovi kriterijumi nijesu povezani sa Pravilnikom, već su važili za izbor programa za 2016/2017. školsku godinu, koji su u nadležnosti Centra za stručno obrazovanje i koji su se na osnovu njih uvrstili. - Definisane su prioritetne oblasti stručnog usavršavanja nastavnika za 2016/2017. godinu. Izmijenjen je formular za prijavu; formirana je Radna grupa za utvrđivanje kriterijuma za izbor programa; objavljen je Konkurs za stručno usavršavanje nastavnika.
Priprema kataloga programa stručnog usavršavanja nastavnika	CSO	- Pripremljen je Katalog programa stručnog usavršavanja nastavnika koji čeka proceduru usvajanja na Nacionalnom savjetu za obrazovanje. Katalog sadrži 60 programa, podijeljenih u 3 dijela: - o Prioritetne oblasti stručnog usavršavanja, - o Oblast pedagogije, andragogije, psihologije, didaktike, metodike i dr., i - o Druge oblasti stručnog usavršavanja. - Na 15. sjednici Nacionalnog savjeta, održanoj 3. jula 2017. godine usvojen je Katalog programa stručnog usavršavanja nastavnika za školske 2017/2018. i 2018/2019. godine.
Unapređenje modela usavršavanja nastavnika u stručnom obrazovanju	CSO	- Centar za stručno obrazovanje pripremio je Izvještaj o aktivnostima na realizaciji profesionalnog razvoja i usavršavanja nastavnika u stručnom obrazovanju, sa aspekta organizacije i realizacije, i na osnovu Izvještaja pripremio Nacrt dokumenta kojim će se urediti procedura, organizacija i realizacija profesionalnog razvoja nastavnika u stručnom obrazovanju i izvođača programa kod organizatora obrazovanja odraslih, kao nadležnosti u sprovođenju.

Mjera: Unapređenje profesionalnog razvoja nastavnika u stručnom obrazovanju		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano
Sprovođenje kontinuirane obuke stručnih saradnika	CSO/MP	- Od januara 2016. godine, realizovana su 4 programa iz Kataloga programa stručnog usavršavanja nastavnika za 2015/2016. kroz ukupno 9 obuka za oko 263 nastavnika. Četiri obuke su realizovane u centralnoj regiji (Podgorica), tri u južnoj (Bar i Tivat) i dvije u sjevernoj regiji (Berane i Pljevlja). Realizovani su sljedeći programi: Izrada multimedijalnog priručnika za nastavu, Organizacija nastave i Ujednačavanje kriterijuma ocjenjivanja (dio programa Ocjenjivanje učenika u srednjim stručnim školama) i Moderna nastavna sredstva u stručnom obrazovanju: upotreba primijenjenih softvera (AUTOCAD 2D). - Uz podršku KulturKontakta Austrija realizovana su dva seminara stručnog usavršavanja nastavnika iz oblasti inkluzivnog obrazovanja (Cetinje – 2 stručne škole, 51 učesnik, i Podgorica – 25 nastavnika praktične nastave iz 11 stručnih škola). Seminari su realizovani prema programu iz Kataloga 2016/2017. god. - U I kvartalu 2017. realizovana su 4 programa iz Kataloga programa stručnog usavršavanja nastavnika za 2016/2017. kroz ukupno 6 obuka za 192 nastavnika stručnih škola. - U II kvartalu 2017. godine realizovan je jedan program iz Kataloga programa stručnog usavršavanja nastavnika i to “Uloga nastavnika u prevenciji i borbi protiv govora mržnje na internet”. Program je realizovan uz podršku NVO Forum MNE u pet crnogorskih gradova i to u: Podgorici, Nikšiću, Herceg Novom, Plavu i Rožajama. Obuku je završilo 99 nastavnika stručnih škola. - U III kvartalu 2017. godine realizovan je seminar na temu „Ocjenjivanje učenika u stručnom obrazovanju“ za nastavnike JU Škola za srednje i više stručno obrazovanje "Sergije Stanić", Podgorica u periodu 8. 9. do 9. 9. 2017. godine. Obuku je završilo 29 nastavnika.

Mjera: Unapređenje profesionalnog razvoja nastavnika u stručnom obrazovanju		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano
	CSO	- U okviru projekta “Kontinuirani profesionalni razvoj nastavnika i instruktora u stručnom obrazovanju u Crnoj Gori”, Ministarstvo prosvjete je organizovalo radionicu „Saradnja između stručnih škola i poslodavaca“. Na radionici je prisustvovalo 30 učesnika, 15 nastavnika iz 5 stručnih škola i 15 predstavnika poslodavaca. Predavači na radionici su bili gospodin Veljko Botica, direktor Pomorske škole iz Kotora i gospodin Svetozar Savić, zaposleni u Plantažama „13. jul“. U okviru istog projekta, u periodu od 1. do 15. maja, Ministarstvo prosvjete je realizovalo prvi krug obuke nastavnika kod poslodavaca kada je ukupno 4 nastavnika obavilo stručnu praksu kod 4 poslodavca. Drugi krug obuke je održan drugoj polovini septembra kod poslodavaca koji su iskazali zainteresovanost u odborima Privredne komore, koja je i partner na pomenutom projektu. - U prvom kvartalu 2017. godine, u okviru projekta “Kontinuirani profesionalni razvoj nastavnika i instruktora u stručnom obrazovanju u Crnoj Gori” u prvom krugu obuke učestvovalo je 30 nastavnika iz 12 stručnih škola što je u poređenju sa prethodnom godinom skoro 3 puta više u odnosu na ukupni broj nastavnika u kompletnom projektu. - Urađen “Vodič za uključivanje poslodavaca” kao završna aktivnost u okviru projekta Uključivanje poslodavaca u procesa reforme stručnog obrazovanja u zemljama Zapadnog Balkana, koji je realizovan od strane British Councila u saradnji sa resornim ministarstvima zaduženim za proces obrazovanja u svakoj od zemalja. Vodič je objedinio iskustva Velike Britanije i zemalja Zapadnog Balkana na temu partnerstva stručnih škola i poslodavaca.

Prioritetna oblast: Jednake mogućnosti sticanja kvalifikacija u stručnom obrazovanju radi zapošljivosti i socijalne inkluzije

Mjera: Omogućavanje pristupa osposobljavanju i sticanju kvalifikacija za različite ciljne grupe

Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano
Priprema i usvajanje ispitnih kataloga, u skladu sa utvrđenom dinamikom	CSO, Nacionalni savjet za obrazovanje	U skladu sa utvrđenom dinamikom razvoja kvalifikacija, urađeni su i usvojeni sljedeći ispitni katalogi od januara 2016. godine: 1. Sportski/a administrator /ka (nivo V), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje, održanoj 6. juna 2016. godine 2. Čuvar/čuvarka lovišta - rezervata (nivo III), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta, održanoj 28. jula 2016. godine; 3. Pirotehničar / ka (nivo III), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta, održanoj 28. jula 2016. godine; 4. Pčelar / ka (nivo III), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta, održanoj 28. jula 2016. godine; 5. Instruktor / ka vožnje (nivo V), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta, održanoj 28. jula 2016. godine; 6. Omladinski aktivista (nivo IV1); 7. Saradnik/saradnica u socijalnoj inkluziji Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki u oblasti zapošljavanja (nivo III); 8. Pazitelj/paziteljka djece (nivo IV1); 9. Profesionalni ronilac/profesionalna roniteljka - 2. kategorije - podvodni/a deminer/ka, izvjestioci, usvojen na XII sjednici Nacionalnog savjeta, održanoj 29.12.2016. godine; 10. Profesionalni ronilac/profesionalna roniteljka 2. kategorije na građevinskim i metalnim podvodnim radovima, usvojen na XII sjednici Nacionalnog savjeta, održanoj 29. 12. 2016. godine; 11. Poslovno-tehnički sekretar (nivo V), usvojen na XII sjednici Nacionalnog savjeta, održanoj 29. 12. 2016. godine; 12. Profesionalni/a voditelj / voditeljka ronjenja III kategorije u turističko-rekreativnom ronjenju (nivo IV1); usvojen na XII sjednici Nacionalnog savjeta, održanoj 29. 12. 2016. godine; U skladu sa utvrđenom dinamikom razvoja kvalifikacija, urađeni su i usvojeni sljedeći ispitni katalogi od januara 2017. godine:

Mjera: Omogućavanje pristupa osposobljavanju i sticanju kvalifikacija za različite ciljne grupe		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano
		1. Asistent/ Asistentkinja u nastavi (nivo IV1), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje, održanoj 3. jula 2017. godine; 2. Barmen/ Barmenka (nivo III), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje, održanoj 3. jula 2017. godine; 3. Glavni barmen/ Glavna barmenka (nivo IV1), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje, održanoj 3. jula 2017. godine; 4. Glavni konobar/ Glavna konobarica (nivo IV1), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje, održanoj 3. jula 2017. godine; 5. Pomoćnik/ Pomoćnica barmena (nivo II), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje, održanoj 3. jula 2017. godine; 6. Restoranski konobar/ Restoranska konobarica (nivo III), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje, održanoj 3. jula 2017. godine; 7. Servir/ Servirka (nivo II), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje, održanoj 3. jula 2017. godine; 8. Pomoćnik/ Pomoćnica elektroinstalatera u građevinskim objektima (nivo II), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje, održanoj 3. jula 2017. godine; 9. Elektroinstalater/ Elektroinstalaterka u građevinskim objektima (nivo III), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje, održanoj 3. jula 2017. godine; 10. Elektrotehničar/ Elektrotehničarka električnih instalacija (nivo IV1), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje, održanoj 3. jula 2017. godine; 11. Pomoćnik/ Pomoćnica instalatera vodovodne i kanalizacione mreže (nivo II), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje, održanoj 3. jula 2017. godine; 12. Instalater/ Instalaterka vodovodne i kanalizacione mreže (nivo III), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje, održanoj 3. jula 2017. godine; 13. Konfektionar/ Konfektionarka (nivo III), usvojen na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje, održanoj 3. jula 2017. godine.

Prioritetna oblast: Cjeloživotno učenje i mobilnost

Mjera: Povećanje privlačnosti i dostupnosti stručnog obrazovanja

Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano
Promovisanje stručnog obrazovanja kao prvog izbora koji nudi osnov zapošljivost i nastavak obrazovanja, za lični i profesionalni razvoj	Škole/MP, CSO	- Organizovan je I sajam stručnog obrazovanja u organizaciji Centra za stručno obrazovanje, Ministarstva prosvjete i The Capital Plaze. - Sajam stručnog obrazovanja je bio centralni događaj u okviru manifestacije Dani stručnog obrazovanja koja je organizovana povodom proslave desetogodišnjice obnove crnogorske nezavisnosti i simbolično završena 21. maja kada se i slavi Dan nezavisnosti. Manifestacija je zvanično započeta 21. aprila i u periodu od mjesec dana održana su brojna državna takmičenja u znanju i vještinama, kao i IV Nacionalni sajam preduzeća za vježbu i preduzetničkih klubova i VI Sajam mladih pronalazača. - Cilj organizacije I Sajma stručnog obrazovanja bio je promocija stručnog obrazovanja gdje su predstavnici škola imali mogućnost da na različite načine (prezentacije, propagandna sredstva, praktično, demonstriranjem vještina), na licu mjesta predstave zanimanja u okviru njihovih škola. Neke škole su kroz zajedničke nastupe predstavile određena zanimanja. - Učešće na Sajmu bilo je omogućeno svim stručnim školama u Crnoj Gori uz popunjavanje prijave koja im je poslata sa adrese Centra. Za učešće na sajmu prijavilo se 16 stručnih i mješovitih škola iz Crne Gore koje su predstavile oko 50 različitih zanimanja na različite načine. Na Sajmu je učestvovalo oko 150 učenika i njihovih mentora. Sajam je bio namijenjen budućim srednjoškolcima i njihovim roditeljima kako bi im omogućio da lakše odaberu njihova buduća zanimanja. Osnovnim školama na teritoriji Podgorice bio je upućen poziv da dođu i posjete Sajam kako bi se na licu mjesta mogli informisati o ponuđenim zanimanjima. Na sajmu je predstavljeno 16 podsektora u cilju promocije stručnog obrazovanja i upisa osnovaca u srednje stručne škole: Ekonomija, Pravo, Mašinstvo, Mehatronika, Elektrotehnika, Turizam, Ugostiteljstvo, Građevina, Prehrambena industrija, Poljoprivreda, Medicina, Kozmetičke usluge, Frizerske usluge, Hemijska tehnologija, Pomorski saobraćaj, Likovna umjetnost. - Centar za stručno obrazovanje je kao nosilac aktivnosti za Crnu Goru u WorldSkills Europe asocijaciji, organizovao odlazak crnogorskog tima na

Mjera: Povećanje privlačnosti i dostupnosti stručnog obrazovanja		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano
		evropsko takmičenje u vještinama EuroSkills Geteborg 2016. Takmičenje se organizuje svake druge godine u cilju promocije stručnog obrazovanja, kao i povezivanja privrede i obrazovanja. Crnogorski tim je imao predstavnike u 5 disciplina: Kuvarstvu, Restoraterstvu, Frizerskim uslugama, Mobilnoj robotici i Preduzetništvu. U cilju promocije takmičenja, objavljeni su tekstovi u medijima i organizovano je nekoliko gostovanja. Crnogorski tim je ostvario zapažene rezultate u tim disciplinama na evropskom nivou.
Sprovođenje aktivnosti karijernog savjetovanja i vođenja u školama		- Eksperti koji su angažovani u okviru IPA projekta, radili su na dopuni programa obuke za karijernu orijentaciju zajedno sa predstavnicima institucija. Obišli su 4 škole i napravljen je plan realizacije aktivnosti karijernog savjetovanja u školama. Za obuku nastavnika po ovom programu izabrano je 11 škola. - U okviru IPA projekta izrađen je nacrt "Koncept karijerne orijentacije u stručnim školama" (koji obuhvata preporuke za realizaciju i sprovođenje aktivnosti karijerne orijentacije u stručnim školama) i realizovana je jednodnevna radionica za KTKO „Koordinacione politike karijerne orijentacije u državama EU“. - Na osnovu upitnika koji je poslat školama o realizovanim aktivnostima na polju karijerne orijentacije nakon obuke i dostavljenim podacima može se zaključiti da su u 99% škola koje su prošle obuku formirani su Timovi za karijernu orijentaciju. Škole su izradile programe karijernog vođenja i savjetovanja ili dopunile već postojeće programe koje su tokom školeske 2016/2017. godine u prosjeku realizovale sa (50-75% učenika završnog razreda) i (25-50%) učenika nižih razreda.

Mjera: Usaglašavanje upisne politike potrebama tržišta rada i strateškim opredjeljenjima razvoja Crne Gore		
Aktivnosti	Nosilac aktivnosti /partneri	Realizovano

Usaglašavanje upisne politike prema potrebama tržišta rada i strateškim opredjeljenjima razvoja Crne Gore	MP	- Raspisan je Konkurs za upis učenika u prvi razred srednje škole za školsku 2016/2017. i 2017/2018. godine. Ministarstvo prosvjete, u mjeri mogućeg, poštujući i slobodu izbora pojedinca, posebnu pažnju posvećuje upisnoj politici kao jednom od elemenata od kojih zavisi usklađenost obrazovanja i tržišta rada odnosno razvoja lokalne zajednice. Broj upisnih mjesta za upis u prvi razred srednje škole određen je na osnovu prijedloga škola, mišljenja i preporuka Zavoda za zapošljavanje Crne Gore (gdje povećati, smanjiti, ne upisivati učenike, zadržati upis na postojećem nivou) i broja učenika koji u pojedinim opštinama završavaju osnovnu školu. - Škole, pri određivanju prijedloga plana upisa učenika u prvi razred srednjih škola, planiraju obrazovnu ponudu i broj upisnih mjesta u saradnji sa drugim srednjim školama na teritoriji opštine i organom lokalne uprave, nadležnim za poslove obrazovanja, uz uvažavanje podataka o broju i obrazovnom profilu nezaposlenih lica lokalnog zavoda za zapošljavanje i iskazanim potrebama tržišta rada i strateškim pravcima razvoja opštine i regije. - Centar za stručno obrazovanje je uradio analizu upisa, na osnovu podataka iz informacionog sistema Ministarstva prosvjete MEIS. - U cilju Ministarstvo prosvjete popularizacije obrazovnih programa u trogodišnjem trajanju je u školskoj 2017/2018. godini, u saradnji sa Privrednom komorom Crne Gore, dodijelilo 119 stipendija učenicima prvih razreda stručnih škola koji se obrazuju po obrazovnim programima u trogodišnjem trajanju i za koje postoje iskazane potrebe tržišta rada. Stipendije za deficitarne kvalifikacije dodijeljene su učenicima iz dvanaest stručnih i mješovitih škola, u osam opština, za obrazovne programe Kuvar, Pekar, Monter telekomunikacionih sistema, Elektroinstalater, Vodoinstalater i Keramičar (6 obrazovnih programa). Iznos stipendije je 70,00 eura mjesečno. - Pored toga, Ministarstvo prosvjete je, u sklopu Konkursa za dodjelu stipendija talentovanim učenicima, raspisalo Konkurs za dodjelu 35 stipendija učenicima drugog i trećeg razreda za deficitarne kvalifikacije Kuvar, Konobar, Poslastičar, Pekar i Instalater u građevinarstvu.
--	-----------	--